

ALTA VILKA
L. B. P. 9.

Teodoras Minstrolas
7243 So. Albany Ave.,
Chicago, Ill. 60629

LIETUVOS
NACIONALINĖ
M. MAŽVYDŲ
BIBLIOTEKA

DIRVA

THE LITHUANIAN NATIONAL NEWSPAPER
P.O. BOX 03206 • 6116 ST. CLAIR AVENUE • CLEVELAND, OHIO 44103
Vol. LXIV Lapkritis - November 8, 1979 Nr. 44

TAUTINĖS MINTIES LIETUVIŲ LAIKRAŠTIS

BREŽNEVO ERA

Lengviau gyventi, jei nesilaikai taisyklių

Vytautas Meškauskas

Prieš porą savaitių buvo pasklidę gandai, kad Brežnevas ne tik serga, bet ir pasimirė. Jo nesimatė viešose ceremonijose. Kad tuos gandus paneigtų, Brežnevas spalio 24 d. pasirodė Maskvos aerodrome pasitikti Pietų Jemeno prezidentą Abdul-Fatah Ismail. Oras buvo gana žvarbus - minus 7 laipsniai pagal Celsijų. Papildomas įrodymas, kad Brežnevas ne tik gyvas, bet ir gana sveikas. Sekantį mėnesį tačiau jam sueina 73 metai. Bent pagal kapitalistinius papročius, jam reikėtų pasitraukti poilsui. Tad nenuosta bu, jog kai kas jau dabar bando suvesti jo eros balansą. Mat ir carus pavarius, tolimesnė Rusijos ir jos pabrobų kraštų istorija yra daloma pagal valdovus.

Kaip tik pereitą mėnesį sukako penkiolika metų, kai Chruščiovas buvo nelabai mandagiai atstatytas ir jo vieton pastatyti du išoriniai pasauliui nežinomi vyrai: Brežnevas ir Kosyginas. Ilgainiui Brežnevas visai įsivyravo ir tuos penkiolika metų londonis kis The Economist pavadino Brežnevo era.

Pagal tą šaltinį eilinis Sovietijos žmogus pasakytų, kad gyvenimas kiek palengvėjo. Sovietų Sąjunga virto beveik vartotojų-konsumerių bendruomene, kuri siekia patogesnio gyvenimo. Rūbai atrodo esą ryškesni ir geriau pasiūti, nors geresni daugumoje yra importuoti iš Rytų Europos. Pagerėjo gyvenamosios patalpos. Beveik visos šeimos turi savo virtuvę ir tualetą, o tame - rutulys šiurkštoko popieriaus jau pradeda pakeisti supjaustytą Pradvą ar Isvestiją (bent iškilmingomis progomis, nes kaštuoja 23 kp., kas yra labai daug pagal atlyginimą). Padaugėjo parduotuvių, jose atsi rado daugiau prekių, pridėjo daugiau restoranų, sporto stadionų, pasirodė daugiau prabangos dalykų, tačiau jų niekados neužtenka.

Detente ir platesnis durų atidarymas į Vakarus, didesnis turizmas, netrukdyamas klausyti užsienio radijo - visa tai eiliniam sovietų piliečiui davė supratimą apie išorinį pasaulį. Jis darosi daugiau nekantrus, daugiau kritikuoja menkas prekes ir patarnavimą. Jis mažiau tiki ir į geresnio rytojaus pažadus.

Maistas vis dar sudaro problemą. Nepaisant pastangų padidinti produkciją, mėsos sunku rasti už didesnių miestų ribų. Nevienodas ir vaisių bei daržovių pristatymas. Privatinių sklypų gamyba vis dar vai dina didelę rolę.

Ir nors gyvenimas tapo lengvesnis, jis kažkaip pasidarė

ir nuobodesnis. Po 50 metų teroro ir sąmyšio, Brežnevas davė rusams progos atsikvėpti, laiko konsolidacijai. Vyrauja janti filosofija yra konservatizmas. Priešingai Chrusčio-vui, dabartinė vadovybė vengia eksperimentų.

Galima sakyti, kad kompartija sustiprėjo. Jos pareigūnai gavo daugiau laiko padaryti savo sprendimus, bet visa tai gyvenimo nepagyveno. Atvirkščiai gi - išryškėjo nenoras bent ką keisti, iniciatyvos stoka. Darbo našumas krito, imonėse trūksta disciplinos ir ūkinė ateitis atrodo tamsi.

Yra ir skirtumų. Kritika pasidarė daugiau priimtina. Spauda kiek pagyvėjo, joje prisipažinama prie trūkumų. Galima diskutuoti apie skyrybas, seksualinį švietimą ir nusikaltimus.

Mene leidžiama daugiau eksperimentuoti negu kada nors anksčiau. Nors rašytojai buvo ideologiniai sudrausti, kai kurie jų suimti ar ištremti į užsienius, turintieji vardą ir privilegijas išleido pagrindinį jų oficialiai atmetos kūrybos žurnalą - protestas neįmanomas Chruščiovo laikais.

Detente padarė skirtumą. Rusams ir toliau sunku išvažiuoti į užsienį, bet tai jau nėra visai neįmanoma su kokia turistų grupe. Disidentinis sąjūdis, kilęs iš tuščių liberalizmo vilčių ir norėjęs - ypač po Helsinkio sutarties - pasinaudoti įstatymais garantuota laisve, buvo jėga nuslopintas. Partija ir toliau nustato ribą iki

(Nukelta į 2 psl.)

Juozas Stempužis įteikia pirmuosius egzempliorius poezijos rinkinio "Giesmės žydėjimo metas" knygos leidimo mecenatui dr. Vladiui Bložei ir autoriui poetui Baliui Auginui.

J. Garlos nuotr.

'Tėvynės Garsų' 30 metų sukaktis

Tėvynės Garsų radijo valandėlė spalio 20 d. Lietuvos Namuose iškilmingu pokyliu atšventė 30-ties metų gyvavimo sukaktį. Šventėje dalyvavo daug svečių, tarp kurių buvo ir 35 amerikiečiai iš miesto ir apskrities įstaigų bei įvairių organizacijų atstovai.

Minėjimo vakarą atidarė šios sukakties vykdomojo komiteto pirmininkas dr. D. Degėsys. Vakaro programos atlikėjus svečius iš Chicago komp. Darių ir sol. Laimą Lapinskus pristatė Gra-

žina Kudukienė. Programą sudarė dailiojo žodžio, dainos ir muzikos pynė pavadinta "Mano tautos istorija". Laima Rastenytė Lapinskienė žodžiu ir daina išreiškė Lietuvos grožį, jos praeitį ir laisvės troškimą. Jos žodžius lydėjo komp. D. Lapinsko sukurta muzika.

Prieš vaišes kun. G. Kijauskas, S. J. sukalbėjo invokaciją.

Po vakarienės šventės pagrindinį žodį tarė "Tėvynės Garsų" steigėjas J. P. Nasvytis. Jo kalba buvo at-

spausdinta Dirvoje 42 nr. Jis prisiminė šios radijo valandėlės pirmosios dienas, jos steigėjus, bendradarbius ir išryškino šios programos svarbą bei dabartinio radijo valandėlės vedėjo įnašą į mūsų kolonijos kultūrinį ir tautinį gyvenimą. Toliau sekė sveikinimai. Šiai programos daliai vadovavo R. Kudukis. Tarp vietinių sveikinimų gauta ir daugelis sveikinimų iš kitų lietuvių kolonijų bei radijo valandėlių. Iš amerikiečių žymesnių asmenų sveikino šie: buv. Clevelando miesto burmistras Ralph J. Perk, Virgil Brown, D. Trenton ir kt. Staigmeną padarė dabartinis Ohio vicegubernatorius G. Voinovich per savo atstovą suteikęs J. Stempužiui Ohio valst. vicegubernatoriaus garbės titulą.

Toliau dr. D. Degėsys iškvietė "Tėvynės Garsų" vedėją ir įteikė jam žyminį bei dovaną kaip padėką už ilgų metų vadovavimą radijo programai bei dalyvavimą visuomeninėje veikloje.

Juozo Stempužio kūrybinga ir dinamiška asmenybė mūsų kolonijoje paliko gilius pėdsakus, kurie Clevelando lietuvių istorijoje paliks neužmiršti. Jo darbas "Tėvynės Garsų" programoje įrodė jo pasiaukojimą, darbštumą bei talentą skleisti vilties liepsneles ir radijo bangomis jas įžiebtį kiekvieno lietuvių širdyje.

Visiems pakėlus šampano taures sugiedota ilgiausių (Nukelta į 13 psl.)

Emilija Platerytė laukiama Clevelande...

Scena iš "Emilijos Platerytės", kuri Dainavos ansamblio bus suvaidinta Clevelande lapkričio 18 d.

A. Stasiulio nuotr.

SAVAITINĖ POLITIKOS *Apžvalga*

Pietų Korėjos prezidento Park nužudymas. — Sovietų pastangos išvilioti Vakarų Vokietiją iš Nato. — Slaptas Kennedy-Chruščiovo susitarimas dėl vidutinės distancijos raketų. — Dar apie Vladą Česiūną...

Atrodo, kad Pietų Korėjos prezidento Park Chung Hee buvo savo paties saugumo auka. Dėl suprantamų priežasčių to krašto saugumo aparatas buvo nepaprastai išplėstas. Įskaitant ir informantus, jis apėmęs 300,000 žmonių. Iš saugumo lėšų buvo dalinamos ir 'dovanos' JAV kongreso nariams. Galima spėti, kad prezidentas Park norėjo KCIA gražinti į savo vietą, kas priverstė jį vadą Kim Jae LYu' tuojau pat veikti - prezidentą nušauti. Jei tai buvo iš anksto suplanuota - plano autoriai nebuvo gudrūs. Su kariuomene, atrodo, jie nebuvo susitarę.

Prezidentą Park, žiūrint iš Vakarų, be abejo reikia laikyti griežtu diktatoriumi. Tačiau daugelis jo tautiečių gailisi jo, nes šiaip ar taip, jo režimas labai pakėlė kraštą materialiai. Šalia Japonijos ir Taiwano, jis ūkiškai pražydėjo. Režimo pastovumas privilegijo užsienio kapitalistų išnaudoti gausią ir palyginti pigią Pietų Korėjos darbo jėgą. Jos užsienio prekybos apyvarta, siekusi vos \$500,000,000 Parkui pradėjus valdyti, dabar jau sukasi apie 20 bilijonų dolerių sumą.

Tuo tarpu Europoje toliau eina ginčai, ar jai pačiai reikia išgyti kokią atsakymą į prieš ją nukreiptas sovietų raketų su atomineis užtaisais. Vis daugiau skaičiuojamasi su galimybe, kad ligšiolinio amerikiečių atominio skėčio

jai eventualiai gali neužtekti. Die Welt ta proga nurodo, kad tai, ko dabar europiečiai nori, jie faktinai jau galėjo turėti prieš ... 16 metų. Jau prieš 20 metų Douglas lėktuvų fabrikas Californijos Santa Monicoje gavo užsakymą paruošti vidutinės distancijos raketą 'Thor', kurių bent 60 kuo greičiausiai turėjo būti nugabenta į pozicijas Anglijoje, iš kur jos galėtų pasiekti Maskvą. 1963 metų pradžioje tų raketų Anglijoje buvo jau 68. Kartu buvo pradėtos gaminti ir kitos vidutinės distancijos raketos 'Jupiter' - išvystytos vokiečio Wehner von Braun, kurios buvo išrikiuotos Italijoje ir Turkijoje.

Zinovai yra įsitikinę, kad po Kubos krizės 1962 metais, Kennedy slaptai susitarė su Chruščiovu nelaikyti ne savoje teritorijoje tokių raketų, kurios galėtų pasiekti Sovietijos ar JAV teritorijas. Konkrečiai: sovietai negali laikyti tokių raketų Kuboje, amerikiečiai - V. Europoje. 1963 metų rugsėjo mėn. amerikiečiai atsiėmė savo 'Thor' ir 'Jupiter' raketas iš Europos.

Siuo metu europiečiai tokias raketas laiko būtinas NATO rėmuose, atseit, kad ir jie turėtų savo pirštą ant jų paleidimo mygtuko. Sovietai prieš tokią mintį stoja piestu. Anot londoniško Observer, jų pirmasis tikslas yra išmanevruoti Vakarų Vokietiją iš NATO, nors už tai jie turėtų ir atsisakyti Rytų Vokietijos. Iš tikro, kaip pastebi Der Spiegel, iš Rytų į Vakarų Vokietiją stailga pradėjo pūsti visai šilts vėjas. Nuolatinėse derybose dėl visokių kasdieninių problemų rytiečiai staiga pasirodė daugiau sukalbami negu kada nors anksčiau. Du paskutiniu laiku pagarsėję disidentai - Rytų Vokietijos režimo kritikai, nors pats komunistas, Rudolf Bahro ir Nico Huebner, kuris atsisakė stoti į Rytų Vokietijos kariuomenę - staiga buvo paleisti iš kalėjimų ir galėjo išvažiuoti į Vakarų Vokietiją.

Toną tam naujajam 'atlydžiui' davė pats Brežnevas, pažadėdamas iš Rytų Vokietijos atitraukti 20,000 karių ir 1,000 tankų. Po to Rytų Vokietijos valdovas Erich Honneker pareiškė, kad patys vokiečiai turėtų griebtis daugiau iniciatyvos Europos saugumo ir bendradarbiavimo klausimuose, kas turėtų vesti prie kariuomenių ir ginklavimo sumažinimo. Vakarų Vokietija tačiau nenori pradėti kalbėti su sovietais iki:

1. NATO ministrai gruodžio mėn. nenutars prašyti JAV-bių pradėti statyti vidutinės distancijos raketas Pershing II ir 'skraidančias bombas'.

2. Tos 572 - pasiliekančios JAV nuosavybėje - Pershing II raketos ir 464 - galinčios pasiekti Rusijos gilumą - skraidančios bombos, turėtų būti laikomos V. Vokietijoje, D.

Britanijoje, Olandijoje, Belgijoje ir Italijoje.

3. Tuo pačiu laiku NATO atstovaujamos JAV - pradės derybas su sovietais (SALT III) dėl tų vidutinės distancijos raketų apribojimo. 'Idealiu atveju' - aiškina kancleris Schmidt - 'NATO galėtų atsisakyti nuo tų ginklų, jei ir sovietai atitrauktų savo SS-20. Tik po to galėtų atviriau ir išsamiau tarp savęs kalbėtis Vakarų ir Rytų Vokietijos.

Londonė pasirodė George Urban knyga apie 1968 metų sovietų invaziją į Čekoslovakiją. Pgal ją Brežnevas Prachos komunistams aiškines:

'Aš jums sakau, kas atsitiks. Tito pasakys kalbą, o Berliugueris (Italijos komunistų vadas) atsidus. Nu tai kas? Nejaugi manot, kad Vakarų Europos komunistų kalbos gali turėti bet kokios reikšmės?'

Toliau Brežnevas sakė, kad ir net tuo atveju, jei tai sukelto karo su JAV grėsme, sovietai vis tiek išgygiuos į Čekoslovakiją, nes 'mes negalime prileisti, kad 1939-45 metų karo pasekos būtų pakeistos'.

Buvęs JAV Valstybės Sekretorius Dean Rusk knygos autoriui aiškino: 'Prielaida, kad JAV sovietams davė kokią pažadą ar žalią šviesą įgygiavimui į Čekoslovakiją yra nesamone. Sovietai patys priėjo išvados, kad Vakarai dėl Čekoslovakijos nekariaus'.

Tuo tarpu buvęs tuo laiku JAV ambasadorius Prahoje Jacob Beam aiškino, kad JAV per savo satelitų fotografijas turėjo žinoti, jog sovietai koncentruoja savo kariuomenę, tačiau Washingtonas visą savaitę netikėjo, kad sovietai į Čekoslovakiją išgygiuos.

Dar keletą atgarsių iš Cesiūno atvejo ... Frankfurter Allgemeine Zeitung konstatuoja, kad Cesiūnas pareiškė vokiečių televizijos korespondentui, kad 'mūsų diplomatai man padėjo'. 'Kaip gali padėti Bonnoje esanti sovietų ambasada' - teiraujasi laikraštis - 'padėti išvažiuoti sovietų piliečiui, kuris tokios pagalbos nereikalingas, bet kuriam taip "padėta", kad pasienio valdininkai nepastebėjo? Dėl to sovietai turėjo būti paprašyti pasiaiškinti'.

Sueddeutsche Zeitung reikalauja to paties:

'Sovietai Cesiūną parodė Vakarų televizijai. Galvos sužeidimo (dabar?) nerasta. Bet tai nesvarbu. Lygiai kaip ir to žmogaus užtikrinimai, kad jis grįžęs savo valia. (Taip pat ir taksio šoferio pareiškimas, kad jis nuvežęs į Bonną žmogų kuris atrodė kaip Cesiūnas, dar nieko neįrodo). Svarbūs yra du dalykai: Cesiūnas pareiškė, kad 'draugai iš ambasados' jam padėjo grįžti. Bet jis atsisako pasakyti kokių būdu jis grįžo. Kodėl? Jei jis padorėjo grįžti savo noru, jam vi si keliai buvo atviri. Jis galėjo

■ Iš kitos pusės

Naujas sovietų pilietybės įstatymas pastatė į keblią padėtį Tėviškės generolą Petronį. Iš vienos pusės jis aiškino GIMTAJAM KRAŠTUI:

"Lietuvos Tarybų Socialistinei Respublikai 1940 m. rugpiūčio 3 d. laisvanoriškai įsijungus į Tarybų Sąjungos sudėtį, jos piliečiai, tuo metu gyvenę Lietuvoje, tapo TSRS piliečiais. Asmenys, tuo metu gyvenę užsienyje ir turėję Lietuvos respublikos pasus, privalėjo registruotis Tarybų Sąjungos atstovybėse bei konsulatuose, kad jie yra TSRS piliečiai. Neužsiregistravę iki 1940 m. lapkričio 1 d. prarado TSRS pilietybę. Tad remiantis naujo įstatymo straipsniais, visi išeiviai iš Lietuvos, išvykę užsienin po 1940 metų rugpiūčio 3 d., yra Tarybų Sąjungos piliečiai ir jais pasiliko iki šiol, nors pasinaudoję daugelyje užsienio valstybių veikiančių naturalizacijos principu, tapo tų valstybių piliečiais. Tarybų Sąjunga tuos išeivius juridškai laiko savo piliečiais, ir ne tik juos, bet ir jų vaikus... nepriklausomai nuo to, kur jie gimė."

Kitaip tariant, Sovietijos reiktų vengti kaip maro, nes jos piliečiai turi specialią įpareigojimą, už kurių nepildymą jie turėtų būti baudžiami. Tuo atveju ir Tėviškės draugijai nebūtų ką veikti. Todėl Petronis iš kitos pusės paaiškino:

"Tarybų Sąjungos vyriausybė... niekados nepadarė kokių nors priekaištų ar varžymų tiems išeiviams, kuria naturalizavosi ir įsigijo užsienio valstybės pilietybę. Ir naujasis pilietybės įstatymas nepakeitė susiklosčiusios praktikos šiuo klausimu. Visi mūsų išeiviai... atvykstantieji į savo gimtąjį kraštą... kaip ir anksčiau nuoširdžiai sutinkami. Tą ryškiai jau patvirtino praktika po naujojo įstatymo įsigaliojimo. Visi tautiečiai iš užsienio Tarybų Sąjungoje, kartu ir Tarybų Lietuvoje, priimami ir aptarnaujami su tokio pat sveikingu ir DEMESIU, kaip ir visi užsieniečiai, kitų valstybių piliečiai..."

Taip kaip čia dabar išeina? Dešinė ranka nežino ką daro kairioji? O gal naujas pilietybės įstatymas tėra priemonė pasinaudoti tik atskirais atsitikimais, pvz. dabartiniais išvykėliams iš Sovietijos gražinti? Tuo atveju tai jau nėra įstatymas, bet tik instrukcija KGB. vm

isėsti į sekantį lėktuvą. Jis galėjo paskambinti Folkertams ir atsisveikinti. O gal jį pervežė per sieną sovietinės karinės misijos automobilis? Kokiam stovyje? Kiekvienu atveju jis pasakė, kad ambasada jam padėjo, ir Federalinė vyriausybė turi ambasados to paklausti.

Der Spiegel, spalio 29 d. laidoje, praneša patyręs iš vakariečių žvalgybinių šaltinių apklašinėjusių Vladą Cesiūną, kad jis buvęs KGB agentas, turėjęs sueiti į kontaktą su lietuvių emigrantų sluoksniais. Kai kontrašpionažo įstaigos pasiuntė jį mokytis vokiečių kalbos į Goethes institutą, Cesiūnas pasijuto įtariamais ir

nutarė kuo greičiausiai pašalinti.

Tuo tarpu vokiečių telegramų agentūra dpa praneša iš Maskvos, kad Cesiūnas parašęs Vilniaus dienraščiui Soviet-skaja Litva, kuriame aiškina, jog grįžęs savanoriškai, tačiau visoje aferoje jis 'blogai elgėsi'. Ką tai reiškia, Cesiūnas smulkiau nepaaiškino. Jis tik norėjęs pabrėžti, kad jo elgesys nebuvęs tvarkoje ir tą žmonės vakaruose turi žinoti.

Die Welt lapkričio 2 d. pranešimu, vyr. federalinis prokuroras Kurt Rebmann žadėjo plačiau papasakoti apie kvotą dėl Cesiūno grįžimo Bonnos seimo vidaus reikalų komisijos posėdyje lapkričio 7 d.

Brežnevo era...

(Atkelta iš 1 psl.)

kurios galima priešinti valdžiai.

Daugiausiai per paskutinius 15 metų pasikeitė supratimas, kad Rusija tapo vis dėlto Super-valstybė. Tai susilpnino Sovietų menkystės kompleksą agresyvumą. Savim pasitikėjimas leidžia rusams pasidžiaugti ir ... praeitimi.

Eilinis sovietas nebuvo Brežnevo valdymu sužavėtas ir uždegtas, bet kaž kaip jis gavo daugiau laisvės tvarkyti savo gyvenimą. Ir už tai jis yra kiek dėkingas.

Sitame raporte nepaminimas faktas, kad sovietai tarp 11% ir 15% savo visų valstybės pajamų išleidžia saugumui ir ginklavinimui. T.y. beveik trigubai daugiau negu kaip kapitalistiniai kraštai. Panaudojimas tų resursų gyventojų pra gyvenimo lygiui pakelti galėtų duoti gerų rezultatų. Deja, Sovietijoje tauta - ar tiksliau tariant tautos - dar neturi tiek daug laisvės, kad galėtų to pasiegti. O valdžia savo prestižą skiria tik karinei jėgai. Be to, Vakarams ruošiantis ginklavinimui lenktynėms, Kremlius atsistoja prieš klausimą, ką toliau daryti: išnaudoti turimą persvarą, ar laukti kol ji ... sumažės? Tai klausimas į kurį turbūt teks atsakyti jau Brežnevo įpėdiniui.

MECHANICAL MAINTENANCE JOURNEYMAN

Columbus & Southern Ohio Electric Co. is currently accepting applications for the Mechanical Maintenance Journeyman openings in the Conesville Generating Station. Applicants must be high school graduates or have the equivalent G.E.D. certificate. Must pass the company specifications and physical examination. Must have evidence of working as journeyman in one of the following crafts for a minimum of 4 years, Boilermaker, Millwright, or Power Plant Mechanical Maintenance Mechanic. Good pay, good benefits. Qualified candidates send resume of education, work experience to:

COLUMBUS & SOUTHERN OHIO ELECTRIC CO.
P. O. BOX 2525
COLUMBUS, OH 43272

An Equal Opportunity Employer M/F

TAUTINĖS MINTIES LIETUVIŲ LAIKRAŠTIS

DIRVAP. O. BOX 03206
CLEVELAND, OHIO 44103
TEL. (216) 431-6344

6116 ST. CLAIR AVENUE, CLEVELAND, OHIO 44103

THE LITHUANIAN NATIONAL NEWSPAPER

EDITOR: VYTAUTAS GEDGAUDAS
DIRVA (USPS 157580)

Second-class postage paid at Cleveland, Ohio. Published Weekly by American Lithuanian Press Radio Ass'n. VILTIS Inc. Subscription per year \$13.00. Single copy 20 cents.

Prenumerata metams \$13.00, pusei metų \$7.00 • Atskiro numerio kaina 20 centų • Straipsniai pasirašyti pavarde, inicialais ar slapyvardžiu nebūtinai išreiškia redakcijos nuomene • Nepausdinti straipsniai grąžinami tik autoriams prašant • Už skelbimų turinį ir kalbą redakcija neatsako.

KORP! NEO-LITHUANIA METINĖ ŠVENTĖ

Lietuvių studentų tautininkų korporacija Neo-Lithuania įsteigė 1922 m. lapkričio 11 d. Kauno universiteto 13 studentų. Savo žemėje, savame universitete lietuvių studentų įsteigta korporacija Neo-Lithuania augo narių skaičiumi ir ryškėjo savo visokeriopa veikla. Gaji ir tautai naudinga veikla buvo nutraukta kartu su Lietuvos nepriklausomybės netekimu. Okupacijų ir karo metu korporacija stipriai nukraujavo. Dalis korporantų buvo suimta ir nužudyta ar ištremta į sunkaus darbo stovyklas lėtai bado ir šalčio mirčiai. Kita laimingesnė dalis, pasitraukę į tremtį ir vėliau įsikūrę laisvajame pasaulyje.

Laisvajame pasaulyje gyvenantieji korporantai atgaivino Neo-Lithuanijos veiklą ir pritraukė dalį lietuvių studijuojančio jaunimo. Neo-Lithuanijos veidas atjaunėjo ir veikla pagyvėjo. Buvo ruošiamos stovyklos, suvažiavimai, steigiami skyriai. Neo-Lithuanijos šūkis Pro Patria atrado gerą dirvą ir prigijo jaunųjų studentų tarpe. Vyresniųjų ir jaunųjų bendra veikla teikė šviesių vilčių ateities darbams. Vyresnieji filisteriai ir senjorai buvo pačiame amžiaus pajėgume ir kūrybingume. Korporacija ir vėl augo, klestėjo ir žydėjo.

Vadovaujant vyr. valdybos pirm. Vaclovui Mažeikai, New Yorke susidarė būrelis filisterių ir 1965 m. išleido Korporacijos leidinį "Neo-Lithuania", kurio atsakingu redaktorium buvo filisteris Antanas Diržys. Šiuo leidiniu džiaugėsi vyresnieji korporantai, o jaunesiems buvo nepakeičiamas kelrodis, susipažįstant su Korp! Neo-Lithuania tikslais ir siekiais. Jaunieji matė, kaip Neo-Lithuania steigėsi ir augo, kaip okupantų buvo išdraskyta, turtas nusavintas, o nariai išblaškyti. Buvo didelis paskatas stoti į korporacijos eiles ir tęsti vyr. kolegų dirbtą darbą Pro Patria.

Laikas bėgo, dalis vyres-

niųjų kolegų iškeliavo amžinybėn, kitus prislėgė amžiaus našta, o dalis jaunesniųjų filisterių paskendo plačioje amerikiečių masėje ir atitrūko nuo lietuviško darbo. Dideli nuotoliai, šikūrimo rūpesčiai, šeimų auginimas atitraukė nuo korporacijos veiklos. Korporacijos veikla pradėjo silpnėti, dirbančiųjų skaičius mažėti. Atrodė, kad lietuviybės išlaikymas ir savo valstybės atstatymo darbas, jauniems mažiau rūpi ir neranda reikiamo atgarsio.

Tokioms nuotoloms esant, pradėta organizuoti neolituanų išvykas ir bandyta ieškoti naujų kelių apsnūdusiems veiklai pagyvinti. Pastaraisiais metais ieškota naujų priemonių jaunimą įtraukti į lietuvišką darbą. Išvykos metu suorganizuotos svarstybos, kuriose dalyvavo jaunieji filisteriai ir patys ieškojo priemonių ir būdų, kaip geriau ir naudingiau galėtų įsijungti į korporacijos ir visos lietuvių visuomenės veiklą. Jų pareikštos mintys yra išsiaištos atspausdintos š. m. spalio 11 d. "Dirvoje" ir kiekvienas gali pasiskaityti ir padaryti išvadą. Jų iškeltos mintys ir pažiūros į Neo-Lithuanijos bei visos lietuvių visuomenės veiklą yra gyvenimiškos ir visų pastangomis bei gera valia galima įgyvendinti.

Jaunieji filisteriai ne tik kalbėjo apie save ir savo pasimetimą, bet nemažai priekaištų padarė ir vyresniems, per anksti pasitraukusiems į poilsį ir nebesidomintiems nei korporacijos nei apamai lietuviška veikla. Jei patiems jaunesiems kartais sunkiau yra laisvai vartoti lietuvių kalbą ir reikštis visuomeninėje veikloje, tai vyresniems to tikrai netrūksta. Vyresnieji turi pakankamai laiko, visuomeninio darbo patyrimą ir karštą tėvynės meilę. Jiems yra suprantamesnis visas lietuviškos veiklos bruzdėjimas ir rodamos pastangos lietuviybės išlaikymo bei laisvės atgavimo darbe.

Jauniems filisteriams

LIETUVOS LAISVĖS VILTIS ŠIŲ LAIKŲ TARPTAUTINĖJE RAIDOJE

Lietuvos gen. kons. Aniceto Simučio referatas, skaitytas Amerikos Lietuvių Kongrese Clevelande 1979 m. spalio 13 d.

(3)

Esą nemaža rusų, kurie norėtų, kad Rusija atsiskaitytų kolonijoms, kad leistų pavergtosioms tautoms apsispręsti kaip tą yra padariusios buvusios Vakarų kolonijinės imperijos. Jie įsitikinę, kad sovietinis imperializmas daro žalą rusų tautai.

Galimas tretysis pasaulinis karas galėtų ir turėtų užbaigti šios paskutinės kolonijinės imperijos egzistavimą ir paleisti iš tautų kalėjimo kelias dešimtis tautų, jų tarpe ir Lietuvą. Suprantama, kad Vakarų laisvasis pasaulis kaip lygiai ir mes atominio karo nenorime — tai būtų baisi žmonijos nelaimė. Bet ar bus galima jo išvengti, ne nuo mūsų priklauso. Taipgi mes negalime užsimerkti ir prieš tai, kad akivaizdoje nepaprasto sovietinės imperijos ginklavimosi didinant atominių ginklų arsenalą eventualus konfliktas darosi sunkiai išvengiamas, nes Vakarų pasaulis nėra pasiruošęs kapituliuoti. Siekdamas atominių ginklų persvaros sovietinė imperija neatlaidžiai veda ir psichologinį karą. Turbūt daugelis prisimename prieš keletą metų plačiai skleidžiamą frazę "better red than dead" — geriau raudonas negu lavonas. Logika paprasta — atominis karas reikėtų žmo-

trūksta ryžto ir ištvermės tautiniame darbe. Vienas kitas pasireiškimas, vieno kito išsiveržimas į viešumą, o vėliau ir vėl rodoma tyła, nepatraukia plačiųjų masių, neįjungia į visuotinį ir nuolatinį darbą. Svarstybų metu pačių jaunųjų iškeltos mintys yra sveikos ir įgyvendinamos, tik reikia imtis konkrečių darbų ir juos vykdyti.

Artėjant Korp! Neo-Lithuania metinei šventei, reikia sau pasižadėti aktyviau jungtis į lietuvių gyvenimą ir nepamiršti persekiojamų savo brolių pavergtoje tėvynėje ar ištremtų į šaltąjį Sibirą. Mums, gyvenantiems neribotos laisvės ir gerbūvio krašte, nevalia pamiršti vergijos pančius nešančios tautos ir persekiojamų tautiečių.

Nuo mūsų pačių susiklauto ir vieningo darbo priklauso Korp! Neo-Lithuania ateitis.

Tegyvuoją, teauga ir težiđi Korp! Neo-Lithuania.

A. Juodvalkis

nijos savižudybę — tad ar ne geriau pasiduoti negu žūti.

Įdomu, kad pastaruoju metu Vakarų paskubinto atominio ginklavimosi iškalingiausiu skatintoju pasidarę buvęs Valstybės Sekretorius Henry Kissinger, kuris nesenai viešai pareiškė, kad bazavimas Vakarų atominio ginklavimosi strategijos ant įsitikinimo, kad toks apsiginklavimas veda į abipusę savižudybę yra apsurdas. Anot jo, JAV-bės privalo galimai skubiau išvystyti pajėgumą vest mažos skalės atominius karus, kaip lygiai ir strateginį atominį karą.

Kalbėdami apie laisvės viltis meskime žvilgsnį į tai ką mūsų broliai pavergtoje Tėvynėje galvoja. Paskaitysiu citatą iš pagrindų leidžiamos 1978 m. gruodžio mėn. "Aušros" Nr. 14/54:

"Tad kiekvienas, bent kiek susipažinęs su istorija, žino, kad toks anachronizmas, kaip Tarybų Sąjunga su jos pavergtųjų tautų politine ir kultūrine priespauda, su žmogaus teisių trypimu ir visišku žmogaus bei visos liaudies valios ignoravimu bei jos pajungimu visagalės partijos valiai — anksčiau ar vėliau turės žūti. Kaip tas atsitiks — nežinia. Gal Rusija susidurs su Kinija, gal su Vakarų šalimis, o gal pačios Tarybų Sąjungos viduje atsiras jėgų, kurios susprogdins tą juodžiausią šių laikų reakcijos, priespaudos ir tamsybės citadelę, apsigaubusią pažangos skraiste.

Šiaip ar taip, viena galime neabejoti — Lietuva vėl taps laisva ir nepriklausoma".

Baigdamas norėčiau prisiminti tuos didelius darbus, kuriuos yra atlikę ir atlieka Lietuvai Amerikos lietuviai. Gal pats pirmasis žinomas Amerikos lietuvių pasireiškimas plačiu ir dalinai tarptautiniu mastu buvo Kražių skerdynių išgarsinimas 1893 metais.

Po to sekė Didžiojo Vilniaus Seimo 1905 metais parėmimas ir eventualiai parėmimas Lietuvos nepriklausomybės kovų 1918-20 metais ir, pagaliau, išreiklavimas Lietuvai iš JAV-bių Vyriausybės de jure pripažinimo, kuris tebegalioja iki šios dienos.

Nebuvo tada nei VLIKo, nei ALTos, nei Lietuvių Bendruomenės, bet Amerikos lietuviai daug pasidarbavo aktyviai prisidedami prie lietuvių tautos žadimo kas eventualiai privedė prie Lietuvos nepriklausomybės atstatymo 1918-20 metais.

PRO ŽIŪRONĄ

LIETUVOJE 'anų laikų' ir partizanų karikatūrizavimas bei diskretizavimas ir vėl ryškinama naujai sukamame filme 'Gyvačių lizdas'.

Gi čia, Kultūros Zidinyje Brooklynne, š. m. spalio 26 d. Lietuvių Jaunimo Sąjungos skyrius, etnografinių filmų vardu, pristatė Tarybinės Lietuvos 'gerbūvio filmą'... Filmą (jei kam kyla klausimas dėl jo oficialumo...), kuris taip pat buvo rodomas ir Sovietų Misijos Jungtinėse Tautose.

Tai skamba išsūkiu lietuvių daugumai, kuri atsisako statyti bendradarbiavimą su okupantu ir bendravimą su tauta toje pačioje plotmėje. Kartu kyla klausimas, kuria kryptimi suka LB-bės globoje stiprėjanti Lietuvių Jaunimo Sąjunga? Tuo labiau, kad ji labai laisvai naudojasi lietuvių visuomenės pasitikėjimu ir parama.

Jaunimo iniciatyvos neilečiamumo aureolė (- kad tik neišgąsdinti, neužgauti neatstumi) beveik apsaugo renginį nuo bile kokios kritikos ar klausimų, nors esmėje tai yra diametraliai priešinga lietuvių siekiui išlaikyti gyvą skriaudos supratimą (nepaneigiant normalaus progreso gyvenime) ir kovingumą Lietuvos laisvei atgauti. Skaudžiausia, kad toji liūdna veikla randa prieglobstį natūraliai pasitikėjimą iššaukiančiuose religiniuose židiniuose.

Siekiant ryšių su tautos kamieniu - ažuolas buvo lietuviybės simboliu toli siekiančioje istorijoje ir priespaudoje esanti tauta liko ištikima pareigai. Nėra laisva nuo jos ir išėvijoje augusi ir brendusi karta. Ažuolas negali būti pakeičiamas žilvičiu!

L.B. neša atsakomybę už savo augintinę. Nepaisant 'jaunystės imuniteto' vilionių, čia negali būti laisvės - žaidimui principais, - besąlyginiam pritaikymui, ar - kitų pasinaudojimu.

Kol Lietuva yra pavergta, mums - gyvenantiems laisvame krašte - laisvė pirmoje eilėje turi reikšti pareigą, o tik po to - privilegija.

Ego

Pirmosios Lietuvos okupacijos pradžioje pradėjusi veikti Amerikos Lietuvių Taryba atliko labai svarbią rolę darydama viską, kad nebūtų pripažintas Lietuvos inkorporavimas į Sovietų Sąjungą. Prisimindami tuos didelius darbus pavergtieji Tėvynėje ir šiandien su viltimi žiūri į Jus. Jie tiki, kad laisvojo pasaulio lietuviai, ypatingai Amerikos lietuviai, išnaudos visas progas tarptautinėje arenoje grą-

(Nukelta į 4 psl.)

■ Laiškai Dirvai

ATSAKYMAS A.
JUODVALKIUI

Gerb. Pone Juodvalki,

Atsاکau į mane liečiantį Jūsų straipsnį "Prie ko priėjome", paskelbtą 1979. X. 11 d. "Dirvoje", laiškų skyriuje, kur mane kaltinate ALTo vicepirmininku dr. L. Kriaučeliūno ir dr. J. Valaičio įžeidimu, net šmeižimu mano straipsny "Šešių punktų sutartis ir kriminalinė bendruomenė", paskelbtame 1979. IX. 11 d. "Naujienose".

1. Nusikalstamas asmuo įžeidimas, pasireiškiantis jam daroma nuoskauda, pasielgimu arba atsiliėpimu, taipgi jo pažeminimu, garsinant apie jį dalyką, žeminantį jį, būna tik tada, kai ta nuoskauda ar asmens pažeminimas daromi tyčia su animus iniurandi, t. y., norint kitą nuskausti ar pažeminti. Aš gi, rašydamas savo straipsnį, tokio noro neturėjau. Mano santykiai su dr. L. Kriaučeliūnu ir su dr. J. Valaičiu buvo geri. Ypač geri ir draugiški jie buvo su dr. L. Kriaučeliūnu. Kai buvo renkami prieš jį parašai Lietuvos Vyčių Centro Valdybai, kad jis būtų jos atšauktas iš Vyčių atstovavimo ALTo Valdyboje, kai ir aš buvau prašomas tokį parašą prieš jį duoti, aš jo nedaviau, tik jam, dr. L. Kriaučeliūnui, telefonu draugiškai patariau iš pareigų pačiam pasitraukti, neleidžiant save kompromituoti tų parašų prieš jį rinkimu, tai jis man atsakė, kad su kitu tuo klausimu visai nekalbėtu,

Lietuvos laisvės...

(Atkelta iš 3 psl.)

žinti Lietuvai jėga išplėstą laisvę ir nepriklausomybę. Tad neapvilkite jį.

Skaičiumi esama maža tauta, ir Amerikoje mūsų nedaug lyginant su kitomis tautomis. Ta aplinkybė reikalauja iš mūsų nesiskaldyti ir neiekvoti jėgų vieni kitų niekinimui. Nė vienas lietuvis, kuris tiki į laisvą, nepriklausomą ir demokratinę Lietuvą neturi būti atmetas arba atstumtas nuo lietuviško darbo.

Helsinkio susitarimų vykdymui patikrinti konferencija ši kartą įvyks demokratinio krašto sostinėje, Madride, toliau nuo sovietinės imperijos įtakos. Neturiu abejonės, kad VLIKas, ALTa ir Lietuvos Bendruomenė ten reikšis dar aktyviau negu Helsinkyje ir Belgrade. Tad ši savo referatą ir baigu jungdamasis į šio Kongreso šūkį — LIETUVIS NEPAVARGS KOVOJE UŽ LIETUVOS LAISVĘ.

bet su manim kalbas, nes mane labai gerbia ir laikas teisingu žmogum. Ir aš jį, lygiai kaip ir dr. J. Valaitį, gerbiau, dėl ko gi aš ir savo straipsnyje apie juos labai gražiai atsiliėpiu, pavadinau juos žymiais mūsų visuomenės veikėjais, daug nuopelnų turinčiais ir Lietuvos laisvinimo darbe, — irgi visiems žinomais dorais ir sąžiningais žmonėmis. Kas taip kalba ar rašo apie tuos, kuriuos nori pažeminti?!

2. Toliau, nusikalstamas asmuo įžeidimas būna tik tada, kai atsiliėpimas apie kitą būna toks, kuris tikrai žemina jo asmenį, pvz., garsinant apie jį, kad jis padaręs kokį didelį ir negarbingą nusikalstamąjį darbą. O aš savo straipsnyje apie dr. L. Kriaučeliūną ir dr. J. Valaitį parašiau, kad jie padarę tik "neleistiną veiksmą", "kurį galima laikyti ir kriminalu".

Kas gi yra neleistinas veiksmas? Tai teisinis terminas, vokiškai "unerlaubte Handlung", kuriuo vadinamas tikslai su civiliniais įstatymais nesuderinamas veiksmas, dėl kurio negalima kelti jokios baudžiamosios bylos. Jį žino tik civiliniai kodeksai, kaip pvz., Vokietijos BGB (823 St.), Šveicarijos (41 str.), Napoleono Kod. (1382 St.) ir kiti. Todėl mano parašymas straipsnyje, kad kalbami asmenys padarė "neleistiną veiksmą", nėra joks jų įžeidimas, nes pats tas veiksmas kaip toks, nėra žeminąs jų asmens garbę.

Išsireiškimas, kad tą "neleistiną veiksmą" "galima pavadinti" ir kriminalu, irgi negali būti laikomas asmens įžeidimu. Pirmiausia, kad aš gi to jų neleistino veiksmo "kriminalu" tikrai dar nei nepavadinu, o antra, kad kriminalo sąvoka išvis nėra mūsų kalboje reikiama aiški; ji yra neaprežtų ribų, kaip sako, "banguojanti". Todėl vieni tą "kriminalą" vaizduojasi, kaip kokį didelį nusikalstamąjį darbą, labai jau žeminantį asmens garbę, o kitiems jis atrodo tik šiaip negeras veiksmas, kurio geri ir dori žmonės neturėtų daryti. Jei kas iš gerų ir dorų žmonių tokį, va, "kriminalą" padaro, tai jau blogai, ir dėl to kiti gali anam pasakyti: "kaip tu galėjai taip pasielgti ir tokį neleistiną veiksmą, jau tikrą kriminalą galėjai padaryti?" Bet ar tai bus to žmogaus įžeidimas? Niekuomet.

Jau vienas mano jų atsiprašymas "Naujienose", dargi taip greitai, paskelbtas viešiausioje laikraščio vietoje (virš mano sekančio vedamojo), didelių raidžių antrašte (pavadintas "VIE-

SUOJU ATSIPRAŠYMU"), kokio mūsų žurnalistinėje praktikoje, dar nėra nei buvę, rodo, kad aš padaręs savo straipsnyje visai neesminę faktų konstatavimo klaidą ir tai dėl pačių ta klaidą paliestųjų dr. L. Kriaučeliūno ir dr. J. Valaičio neiškaus "šešių punktų sutarties" įvado, rodo, kad aš jų įžeisti ar apšmeižti mūsų daktarų tikrai nemėčiau.

Todėl Jūsų manęs kaltinimai, ypač Jūsų straipsnio stilius ir mano asmenybės neglūžavimas, manęs visokie įtarinėjimai, yra mano asmens labai skaudūs įžeidimai.

Jūs savo straipsnyje paskelbėte dar daug ir kitos netiesos, taipgi mano asmens įžeidimų, į ką aš šiame laiške Jums atsakyti negaliu. Dėl to aš pasisakysiu ir Jums atsakysiu "Naujienose".

P. Stravinskas

Chicago, 1979. X. 31 d.

Gerbiamas p. Redaktoriau:

Šiuo siunčiame Pasaulio Lietuvių Dienų Kontrolės Komisijos Pareiškimą su prašymu, kad tas pareiškimas būtų atspausdintas Jūsų redaguojamoje "Dirvoje" artimiausioje laidoje.

PLD Kontrolės Komisijos Aktą esame pasiuntę Pasaulio Lietuvių Bendruomenės Centro Valdybai su prašymu, kad mūsų bendruomenė būtų apie tai informuota. Iki šiol tai nebuvo padaryta, todėl laikome tikslinga mūsų pareiškimą skelbti spaudoje.

Vytautas Banelis
PLD Kontrolės
Komisijos
Pirmininkas

Pasaulio Lietuvių Dienų
Kontrolės Komisijos
P A R E I Š K I M A S

Kontrolės Komisija ryšium su turėta Pasaulio Lietuvių Dienų revizija pareiškia sekančią:

1) Pilnos sudėties (penkių narių) Kontrolės Komisija pradėjo savo darbą 1979 m. birželio mėn. 21 dieną ir baigė 1979 m. rugsėjo mėn. 19 d. pagal turėtas sąlygas patikrindama PLD pajamų ir išlaidų bei kitus dokumentus.

2) PLD bei jos atskiri renginiai iki š. m. rugsėjo mėn. 19 dienos nepaaušė ir Kontrolės komisijai pagal PLD nuostatų reikalavimus nepristatė galutines pajamų ir išlaidų apyskaitas bei PLD apyskaitų suvestinę, todėl Kontrolės komisija negalėjo nustatyti tiksliai turėtų pajamų ir išlaidų sumas.

3) Kontrolės komisija ieškojo kelių su PLD Org. Komitetu bendradarbiauti ir tuo tikslu turėjo du pasitarimus, bet nebuvo pasiekta norėtų rezultatų.

4) Kontrolės komisija pilnai supranta mūsų visuomenės pageidavimą turėti aiškesnių davinių apie PLD finansinį stovį, tačiau apgailestauja, kad dėl ankščiau išvardintų aplinkybių to atlikti negalėjo. Kontrolės komisija visgi pageidauja, kad tą pagrįstą visuomenės reikalavimą Pasaulio Lietuvių Bendruomenės vadovybė neatidėliojant įvykdytų.

5) Esamai padėčiai susidarius Kontrolės komisija

laiko savo užduoti, pagal turėtas galimybes, atlikusi ir turimą Aktą persiunčia Pasaulio Lietuvių Bendruomenės vadovybei.

6) Kontrolės komisija pasilieka sau teisę padaryti sprendimą ir sudaryti Aktą, reikalui iškilus, tinkamai apginti.

Vytautas Banelis
Jonas Karpis
Jonas Aukštaitis
Juožas Krištolaitis
Jeronimas Pleinys

"Amber Holidays"

PASKUTINĖS ŠIŲ METŲ EKSKURSIJOS Į
LIETUVĄ ISVYKSTA:

GRUODŽIO 19 D. (DVIEM SAVAITĖM) \$1045.00

GRUODŽIO 26 D. (VIENAI SAVAITĖI) \$821.00
su Naujaisiais Metais Vilniuje.

PRIE ŠIŲ GRUPIŲ GALIMA JUNGTIS IŠ VISŲ
AMERIKOS IR KANADOS MIESTŲ, SU
PAPILDOMU MOKESČIU.

1980 metų ekskursijos į Lietuvą vyks sekančiais:
kovo 20, balandžio 3, 16, gegužės 7, 14, 21, birželio
5, 19, liepos 3, 16, 30, rugpjūčio 7, 13, 28, rugsėjo
17, 24, spalio 8, gruodžio 26. REGISTRUOJAME
JAU DABAR.

TRANS-ATLANTIC TRAVEL
SERVICE, INC.

393 West Broadway

P. O. Box 116,

South Boston, Mass. 02127

Telefonas: (617) 268-8764

Įstaigai vadovauja:

ALDONA ADOMONIS ir ALBINA RUDZIŪNAS.

PRICES ARE BASED ON DOUBLE OCCUPANCY AND ARE SUBJECT
TO CHANGES AN/OR GOVERNMENT APPROVAL.
REGISTERED OHIO TRAVEL AGENT # TA 0324.

ARTCO PRESS INC.
TERRE HAUTE, INDIANA

THE FOLLOWING POSITIONS ARE NOW OPEN FOR OPERATORS
AND APPRENTICES WITH SOME EXPERIENCE.

1. CASEMAKERS	5. CASING IN LINE
2. PERFECT BINDERS	6. HOT STAMPERS
3. SMYTH SEWERS	7. FOLDER OPERATORS
4. LAWSON THREE KNIFE
TRIMMERS	8. BINDERY MACHINE
MECHANICS

THE ARTCO PRESS IS A RAPIDLY EXPANDING BOOK MANUFACTURER. WE OFFER LIBERAL FRINGE BENEFITS AND SALARIES
ARE NEGOTIABLE BASED ON EXPERIENCE.

Call FRANK MacLEAN. Toll free 1-800-457-0773

Equal Opportunity Employer

(43-46)

Kmart

Employee

Fast Food Operation

Part time positions available within the Kmart International Headquarters. Working hours: Monday - Friday,
10 AM - 2 PM

Apply Mon.-Fri., from 8 A.M. - 3 P.M.

Building Personnel Office,

K MART

International Headquarters

3100 W. Big Beaver Rd.

Corner of Coolidge Hwy.

Troy, Michigan

An Equal Opportunity Employer M/F/H

(43)

ENGINEERING —

INDUSTRIAL ENGINEER

Suburban Detroit fastener manufacturer is seeking an industrial Engineer with minimum of 2-5 years experience.

Your background should include exposure to methods, improvement standard cost system and capital expenditure planning and justification.

Since this position is a result of an expansion program, it offers an excellent opportunity for a challenging, rewarding and financially strong future.

We are offering an excellent salary, fringe benefits package including payment of all relocation expenses and career growth.

Interested candidates should forward their resumes to:

R. R. MILES

MICHIGAN SCREW PRODUCTS

6400 E. Eleven Mile Road

Center Line, Mich. 48015

An Equal Opportunity Employer

(43-46)

PRO MĖLYNUS AKINIUS

REDAGUOJA OKULISTŲ KOLEGUA

GYVOS VISUOMENINĖS VEIKLOS MEMUARAI

Kartais spaudoje pasigirsta balsų, kaltinančių visuomenę mažėjančių dėmesiu mūsų kultūriniam poreikiams, nepaslinkimui atsiliepti į žygin šaukiantį tautiečio balsą, naujų idėjų stoka ir apamai lietuviškos veiklos apmirimu. Kad tai yra visiškai nepagrįsti priekaištai, štai liudija ir čia pateikiama vieno mūsų veikėjo dienoraščio ištrauka:

"Pirmadienis. Šiandien ALTos skyriaus pirmininko žmonos Salomėjos vardadienis. Mano žmona Anastazija jau nuo pat ryto jai kepa tortą, o aš pusę dienos sugaišau krautuvėse, ieškodamas varduvininkei dovanos. Pagaliau nupirkau nailoninius naktinius permatus marškinius, bet mano žmona pakėlė didžiausią triukšmą. Esą gėda rimtam žmogui nešti tokią tvirkiančią dovaną! Taigi turėjau vėl bėgti atgal į krautuvę ir marškinius išmaičiau į juodą aksominę skarą. Varduvininkės šaunus pagerbimas užsitęsė iki 2 val. nakties.

Antradienis. Po vakarykščios veiklos ilgai miegojau. Buvau užmiršęs iš anksto nusipirkti alkazelcerio, tai baisiai skaudėjo galvą. O dvasinė nuotaika tokia, tarsi būčiau išdavęs tėvynę. Šiandien kone visi kolonijos šviesuoliai kolektyviai dalyvavome LB apylinkės pirmininko Apolinaro Graudulio 70 metų gimtadienio šventėje jo rezidencijoje, o viešas pagerbimas bus vėliau. Šventės pradžia buvo gera, bet galas prastas, nes šeimininkas susimušė su laikraščių korespondentu Skieduliu, kuris užgėręs ėmė girti "reorgus". Skiedulį bendromis jėgomis teko išmesti laukan, nes jis ir kitus jį tramdžiusius svečius išvadino kiaulėmis. Jis grasina jubiliatą paduoti į teismą, nes tasai grumtynėse ligi kojų šakymo jam perplėšė kelnų kišką.

Trečiadienis. Sunkaus darbo diena, o širdis virpa kaip avino uodega, ir rankomis graibausi kaip aklas ubagas apie savo pačią... Mano Anastazija išvažiavo į miesto centrą pirkti suknišos šeštadienio BALFo baliui, o man įsakė pagrindinai išvalyti butą, išplauti langus, išskalbti baltinius, išmaudyti šunį ir sutarkuoti kugeliui bulves. Žmona grįžo jau visai sutemus, bet aš, nelaukęs vakarienės,

kritau į lovą kaip negyvas.

Ketvirtadienis. Žmona vėl išvažiavo į miestą mainyti vakar pirkto suknišos, kurią draugės visai supeikė. Šiandien tikėjau pailsėti, bet nelaimei paskambino kompozitoriaus Miknevičiaus našlė ir dviem valandom pririšo ausį prie telefono, kol pakartotinai išpasakojė savo velionio vyro talentus, keturių savo kačių išmintį ir net savo intymias ligas... Viešpatie, kodėl iš šio pasaulio neatsiimi vyro ir žmonos kartu? Apie pietus jau buvau nusirengęs kiek prisnūsti, bet netikėtai atvažiavo dabartinė BALFo skyriaus reikalų vedėja Elenutė, rinkdama fantus loterijai. Kultūringa jaunesniosios generacijos veikėja ir pavyzdinga patriotė! Ją nuoširdžiai vaišindamas gerokai užtrukau ir išlydėdamas loterijai atidaviau savo Anastazijos kailinius, kurie jai jau buvo nusibodę ir žadėjo išmesti. Visą vakarą praleidau žiūrėdamas televizijos transliuojamų bokso rungtynių, stengdamasis užmiršti dienos įvykius...

Penktadienis. Siaubingas nemalonumas! Žmona varo atsiimti Elenutei padovanotų minkos šersties kailinių. Sakau, geriau dėl visuomenės labo žūsiu, bet neisiu kentėti tokios gėdos. Susibarėme kone ligi skyrybų. Tada ji paskambino telefonu ir Elenutę iškeikė, net pavadindama k.... O varge varge! Rytoj BALFo baliuje turėjome visi drauge sėdėti su svečiu dainininku prie garbės stalo... Kas bus dabar?

Šeštadienis. Šermenų nuotaika, o reikia gyventi!.. Iš pat ryto per kažkokį vaiką Elenutė atsiuntė tuos kailinius ir dar su raštelio mano žmonai: "Visuomenės vardu spiaunu į tavo kiaulės šerius!" Anastazija tai perskaičiusi apalpo, ir vos atgaivinau, pakišęs po nosimi našatyriaus. Po pietų atsiminiau, kad šiandien mūsų šeimos draugo inž. Kvietinsko vardinės ir nutariau jį pasveikinti bent telefonu. Vėl baisus nemalonumas. Atsiliepė verkianti jo žmona, nes mūsų bičiulis jau vakar staiga numirė ir pašarvotas graboriaus Rakausko koplyčioje. Taigi, eidami į balių, tik trumpam užsukome pas graborių ir nelaukėme jokių poterių, nes jau ir taip vėlavomės į renginį. Baliuje sėdėjome

prie durų ant skersvėjo, o žmona visą laiką garsiai keikė Elenutę, net pradėjusi dainuoti prie garbės stalo. Atrodo, kad iš sielvarto aš buvau kiek per daug užgėręs, nes neatsimenu, kaip parvažiavome namo.

Sekmadienis. Anastazija piktai ragina eiti į bažnyčią ir apsisvarinti sąžinę, bet aš jau nepakeliu galvos nuo pagalvės. Be to, juntų nepatogioje vietoje aštrų skausmą. Ar tik nebūsiu vakar gavęs trūkį, šokdamas su 200 svarų Kulakine ir dar bandydamas ją pakelti? O šiandien po pietų būtinai vėl reikia eiti į radijo valandėlės koncertą ir po to vaišės, nes radijo programos vedėjas grasino apšaukti visus antipatriotais ir išvardinti pavardėmis, kurie neparems jo renginio. Reikės šliaužti nors ir pilvu. Nežinau, kaip sulauksiu šios dienos galo, nes jau dabar tris kartus buvo užsprangdinęs žaksulys..."

Čia veikėjo dienynas nutrūksta, nes jo autorius, to paties sekmadienio naktį grįždamas iš balius, įvairavo į stambios moteriškų drabužių parduotuvės "Continental" platų langą, abu su žmona iškrito iš automobilio ir vos gyvi buvo policijos atrinkti iš gausybės išvartytų manekenų.

STABMELDYBĖS ATGIJIMAS

Komunistinėje Lietuvoje stiprinant antikrikščionišką propagandą, valdžiai nuvertus kryžius, smūkelius ir krikščioniškus šventuosius, atrodo, mūsų tauta paleng-

PASKUTINIS POSĖDIS

Kultūros komisijos pirmininkas: Kkkoleggos!.. Aš mmannau... kad... vivissus šššio susirinkimo klausimus iššššamiai iššššprendėme... ir ppossėdį llllaikkau užždarrytą. Boys!.. Ar ddar ggallite ssuggiedoti: "Llllietuviais mmes essamme ggimme"?

LIAUDIS

Esu sulysusi, kuprota,
Burna — be priekinių dantų.
Kvailiai užrėkia mano protą,
O dar teisybę suprantu.

Visi man rodo laimėn taką,
Įgieda angelo sparnus,
O vėl už liaudį liaudį plaka,
Ponauja ponai už ponus.

Valdžia kaip kalinę daboja.
Vadai dabar ir praeity
Vergų virve pasižaboję
Ant mano nugaros raiti.

Velku diktatorius ir sargus
Šlovėm lyg rojun atdaran,
Kol kojom kelyje pavargus,
Visus nupurtau pragaran.

A.

va vėl grįžta į savo senąją stabmeldiškąją tikėjimą. Dabar liaudies skulptoriai skaptuoja velnius, raganas, žalčius, rupūžes, Perkūną, Pykuolį ir kitus senovės dievus, kuriuos stato senovinėse alkose, ir žmonės renkasi jų pagarbinti noriau, negu į Maskvos diktatorių pašlovinimus. Štai ir "Tiesa" 1979. X. 4 tarp kitko mums pateikia tokį tų apeigų vaizdą iš Juodkrantės sengirės Raganų kalno:

"Raganų kalnas sumarguliavo žmonių minia. Kalno papėdėje įsispraudusi iš ažuolo išdrožta ragana tar-

si ragino kilti aukštyn. Bet žiūrovai, išgirde ratų bil-desį, žvelgė žemyn: atidar-dėjo atūžė visas raganų ir kipšų, pasipuošusių liaudies meistro Aniceto Puškoriaus kaukėmis, vežimas. Taip prasidėjo nepaprastos iškilmės..."

"Dvi savaites dairėsi ir mąstė, meistrai Juodkrantėje kalė, drožė ažuolą... Jie sukūrė 29 skulptūras... Čia raganos ir velniai, drakonai ir pelėdos, Neringa ir Naglis, Bangpūtis ir Vandenis..."

"O žmonės būreliais vis kopė į kalną dar kartą pasižiūrėti, dar kartą aplankyti naujųjų kalno gyventojų."

Spėjame, kad čia mūsų per spausdintame drakone liaudies meistras turbūt įkūnijo visą sovietinės okupacijos siaubą.

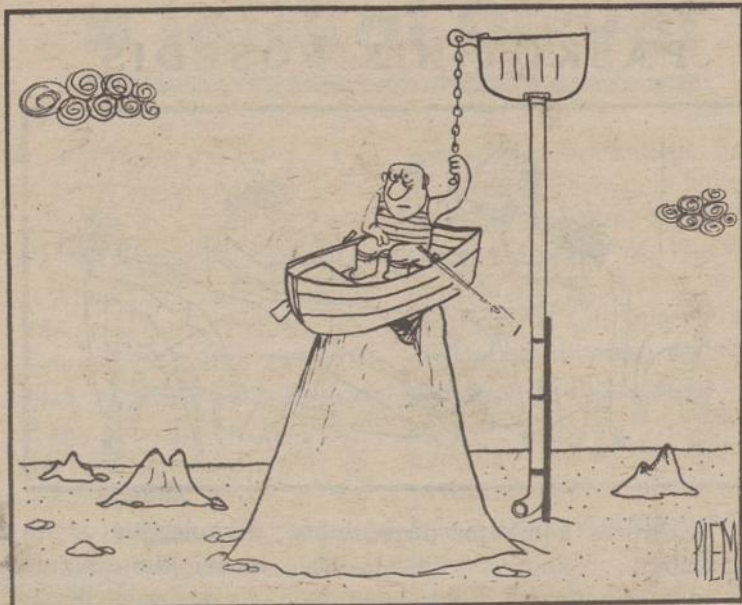
Dėl tokio stabmeldybės atgimimo gal ir mūsų Vytautas Alantas nesirūstins?

BAISI KARLO MARKSO "EREZIJA"

Net nuostabu, kaip "Tiesa", Nr. 217 kalbėdama apie komunistinę dorovę, drįso pacituoti ir tokį Karlo Markso pasisakymą apie save ir Engelsą:

"Mes ir surūdijusio grašio neduodame dėl populiarumo... Dygdamasis bet

(Nukelta į 6 psl.)

Optimistas imasi priemonių jūros atoslūgiui prasidėjus...

PRO MĖLYNUS AKINIUS...

(Atkelta iš 5 psl.)

koku asmenybės kultu, Internacionalo laikais niekada neleidavau paskelbti daugelio kreipimusi, kuriuose buvo kalbama apie mano nuopelnus; — aš netgi niekada neatsakydavau į juos, gal tik retkarčiais už tai pabardavau. Stodami su Engelsu į slaptąją komunistų draugiją, pareikalavome, kad iš įstatų būtų išmesta visa, kas skatina prietarinę nuolankumą prieš autoritetus."

Sovietinių komunistų požiūriu tai turėtų būti baisios erezijos pavyzdys, nes Markso visiškai atmetamas "netikros didybės, besipui-kuojančio negabumo ir banalybės šlovinimas" kaip tik ir sudaro komunistų partijos moralinį pagrindą.

ĖMĖ IR "UŽMIRŠO"....

Minint Vilniaus universiteto 400 metų sukaktį, jo dabartinis rektorius J. Kubilius savo pranešime visai teisingai pastebėjo, jog "būtų labai naivu manyti, kad praeitis — tai nulaužta šaka, kurią, išdžiūvusią ir sumaižytą, galima numesti pakelėje ar sudeginti ant laužo". Deja, patsai šis profesorius (ir visi kiti svečiai kalbėtojai) kai kurias tikrai dar nenudžiūvusias ir niekad nenudžiūsimas Vilniaus universiteto praeities šakas nulaužė ir numetė.

Jis "užmiršo" dabar nepatogų ištarti Vilniaus akademijos įkūrėjų pavavinimą jėzuitai.

Visiškai "užmiršo" istorinį faktą, kaip Vilniaus universitetas rusų caro valdžios buvo bandomas rusinti, kad caro administracija

jį uždarė ir išgabeno į Rusiją jo turta.

"Užmiršo" ir istorinį 1939-40 nepriklausomybės bei 1941-44 vokiečių nacių okupacijos laikotarpį ir lietuvių pastangas universitetą išsaugoti.

Bet visi "atsiminė" nieko reikšmingesnio tam universitetui nenusipelnusių V. Kapsuka...

NENUMATYTOS PASĖKOS

Mūsų skaitytojas iš Chicago rašo, kad tenai po popiežiaus apsilankymo kai kurie karšti lietuviai, jaunystėje Kaune priklausę "Pochodnios" organizacijai, bet vėliau grįžę prie lietuvių tautos kamieno, dabar vėl atvirsta į lenkybę. Laiško autorius skundžiasi, kad ir jo žmona, gimusi Vandžiogaloje, dabar namie ėmė kalbėti tik lenkiškai, o kadangi jis tos kalbos nesupranta, tai šeimos nesantika tiek padidėjo, kad artėjama prie skyrybų.

KAIP JIE TAI GALEJO SUŽINOTI?

Skaitytojas iš San Francisco savo laiške tarp kitko mus klausia:

"Šią vasarą iš Lietuvos buvo atvykęs mano gimnaitis. Jis labai atsargus ir, prisaiikdinęs, kad tylėsimė, atvirai išsikalbėjo tik su manimi ir mano žmona. Bet grįžęs namo, visą pokalbį rado pažodžiui KGB užrašytą. Kaip tai galėjo sovietų saugumas sužinoti?"

Jeigu taip tikrai buvo, tai susirūpinusiam tautiečiui mes siūlome paklausti savo žmoną, nes tik ji visą paslaptį žino ir gali išaiškinti.

VERTINGA DOVANA ĮVAIRIOMIS PROGOMIS

"Mokslas kartus, bet užtai jo vaisiai saldūs" - sako gerai žinomas lietuvių priežodis. Bet pedagogai nuo seno ieško kelių ir patį mokslo arba mokymosi procesą "pasaldyti", padaryti jį kiek galima lengvesnį bei malonesnį. Vienas tokių kelių - kaip nors mokymąsi sujungti su kuria nors pramoga, ar net žaidimu. Tuo būdu iš karto būtų atsiejami du tikslai: ir pramoga taptų prasmingesnė ir mokymasis "saldesnis".

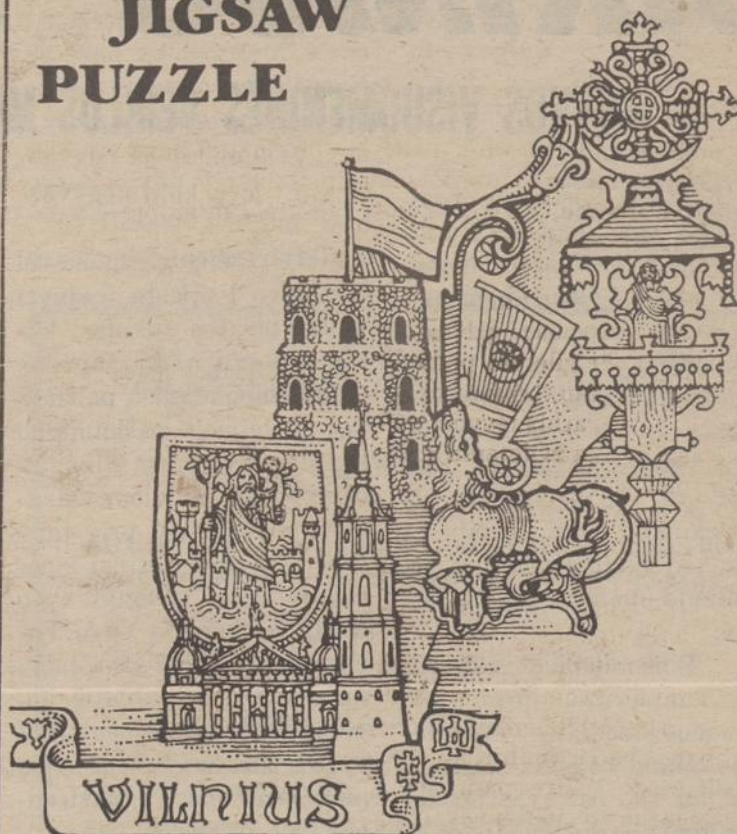
Imkime, pvz., tokį dalyką, kaip "jig-saw puzzle", kuris dar nepriklausomoje Lietuvoje, neturint savo žodžio, būdavo vadinamas "suduriamuoju puzzle". O kas tai per dalykas? Labai paprastai: keli šimtai ar net daugiau įvairiai išpauistytų kartono gabaliukų kuriuos vieną prie kito sudurus gaunasi didelis ištisinis vaizdas. Kadangi kiekvienas gabaliukas yra visiškai skirtingas, jam atitinkančių kitų gabaliukų suradimas ir jų sudėjimas į bendrą vaizdą reikalauja daug dėmesio, ieškojimo ir bandymo, o tai sukelia malonią pramogą įtampą. Tuo pačiu žaidėjas savaime priverčiamas prisiminti ir įsisavinti kiekvieną, net ir mažiausią vaizdo detalę. Kitaip jis tų gabaliukų nesujungs į didžiąją visumą.

Iš to kas pasakytą, turėtų būti aišku, kad toks "suduriamas puzzle" yra labai puiki priemonė, pvz., žemėlapiui išmokyti. Dėl to net stebėtina, kad - taip susirūpinę lietuviškuoju švietimu - iki šiol dar neturėjome tokio "jig-saw puzzle" formoje išleide kad ir Lietuvos žemėlapiu. Tačiau džiugu pranešti, kad ši spraga jau užkišta. Paskutinėmis dienomis iš spaudos išėjo didžiulis, net 551 gabalo suduriamasis žemėlapis, vaizduojantis pačias svarbiausias Lietuvos istorines vietas, asmenybes ir įvykius.

Puošnus žemėlapis aprūpin-tas daugiau nei 100 smulkių, didžiai spalvingų vaizdų. Jame nupaišyti miestai, miesteliai, jų herbai, architektūriniai paminklai (bažnyčios, rūmai, pilys ir kiti pastatai), taip pat ir gamtovaizdžio fragmentai su miškais, ežerais, gyvenija, augmenija ir žemės ūkio vaizdais. Be to, žemėlapyje atvaizduotos mūsų žymiausios tiek politinės, tiek kultūrinės istorijos asmenybės, kaip antai Vytautas Didysis, Emilija Platerytė, Maironis, Kudirka, Ciurlionis ir kiti, taip pat garsios kautynės bei kiti istoriniai epizodai, pvz. knygnešių laikotarpis, Kražių skerdynės, Marijos apsiereikimas Siluvoje ir t.t. Apstu ir mūsų etnografijos bei mitologijos objektų, pvz. Jūratė ir Kastytis, Sūduvos palių vaiduokliai, Vyžuonų žaltys ir daugelis kitų. Žodžiu, žemėlapyje išsidėsčiusi didžiulė gausybė tėvynės pažinimo, geografijos, tautotyros ir istorijos žinių.

Priedo, kad žemėlapiu dailūs vaizdai neliktų nesuprantami, prie kiekvieno žemėlapiu jungiamas dar ir 32 psl. smulkus vadovas. Jame lengvu stiliumi aprašomas ir paaiškinamas kiekvienas žemėlapiu objektas. Duodama ir vaizdi Lietuvos istorijos santrauka su

LITHUANIAN HERITAGE JIGSAW PUZZLE

GUIDEBOOK

kintančių sienų paaiškinimais o taip pat ir vienu žvilgsniu apmetama tos istorijos periodų lentelė. Stipriai nušviečiama ir dabartinė okupuotos Lietuvos padėtis. Svarbiausia, kad visa leidinio medžiaga lygiai pateikiama dviem kalbom - lietuvių ir anglų. Tuo būdu visi paaiškinimai tampa visiems prieinami.

Iš tiesų, suduriamasis žemėlapis be amžiaus apribojimo skiriamas visiems nuo 11 iki 99 metų. (Mažesniems gali būti reikalinga tėvėlių pagalba.) Juo galima naudotis visur - stovyklose, lituanistinėse mokyklose, namie - ir visiems, lietuviškai kalbantiems ir nekalbantiems, apie Lietuvą daug žinantiems ir apie ją mažai ar nieko negirdėjusiems. Tai universali priemonė žavingai smagi būdu įsisavinti, pagilinti, ar iš naujo pergyventi daugybę mūsų kraštą liečiančių žinių.

Zemėlapiu 551 gabaliukas ir leidiny-vadovas telpa patrauklioje, sandarioje dėžėje. Zemėlapi sudursčius - jis tvirtai laikosi, bet jį lengvai galima išardyti ir vėl sudėti kiek tik patinka kartų. Sustatyto rezultato dydis - 46 x 61 cm. Suduriamąjį žemėlapi gali-ma gauti paštu iš Baltic Associates, P.O. Box 8248, Boston, Ma. 02114. Prašyti "Lithuanian Heritage Jig-saw Puzzle" (Katalogo nr. LT-700 V). Jo kaina \$12.95 (\$13.95 su persiuntimu).

Norintiems šį didžiąjį dekoratyvų, puikiai išpuoštą spalvotą žemėlapi pasikabinti ant sienos, jis gaunamas atskirai ir plakato formoje (t.y. nesupiaustytas). Prašyti "Lithuanian Heritage Map Wall Poster" (Katalogo nr. LT-701 V). Gaunamas tuo pačiu adresu už \$4.75 (plus \$1.00 už persiuntimą).

Pažymėtina, kad minėtame Baltic Associates lietuvių bendrovės kataloge randama ir daugiau švietimo, auklėjimo ir šiaip lietuviškojo pritaikymo meno ir kultūros reikme-

nų. Katalogas didelio formato spalvotas, 72 psl.(su visais priedais). Gaunamas virš minėtu adresu už \$2.00 persiuntimo ir kitoms išlaidoms apdengti. Norintieji katalogo su silaukti greitai, t.y. pirmosios klasės paštu, prašomi prisijusti \$3.00.

TOOL ROOM MACHINISTS

- Surface Grinders
- Cylindrical Grinders
- Engine Lathe Operators

Toolcraft, Inc., is a medium size job shop located in Fort Wayne, Indiana; employing approximately 45 people. Excellent pay and fringe benefits, working day shift only. Must be willing to relocate. Prefer job shop experience. Call or write.

TOOLCRAFT, INC.
2620 Adams Center Road
Fort Wayne, Indiana 46803
219-749-0454

(44-46)

AUTOMATIC SCREW MACHINE OPERATORS

NEEDED-DAY CHIFT
• Spindle Acme Gridley
• 5 Spindle Davenport
• 3 Spindle W & S AUTO
• 2 AB-W & S Single Spindle Chucker
• No 4 & No. 5 Warner & Swassey Turret Lathe
CONTINENTAL LP PRODUCTS
130 W. YORK TOWN, DALLAS, TX.
JIM CAMPBELL, 214-741-6081

(44-8)

WANTED EXPERIENCED ALL AROUND MAINTENANCE MAN FOR HEAT TREAT SHOP. Good wages & benefits. APPLY IN PERSON
ENGINEERED HEAT TREAT INC.
31271 Stephenson Hwy.
Madison Hts., Mich. 48071
An Equal Opportunity Employer (36-44)

WAREHOUSE

GENERAL WAREHOUSE WORK

Established hardware wholesaler has immediate openings at its Bedford Hts. warehouse. Duties include ticketing, order filling and packing. A steady work history is desired. Wages range from \$4.95 to \$7.15 per hour. We offer an attractive comprehensive fringe benefit package and steady employment. Call Mr. Lee for an interview appointment all day Thursday and until 12 noon on Friday at 216-464-5500. Or call Friday 12 noon — 9 p.m. and Saturday 9 a.m. — 12 noon at 216-831-5150.

OPPORTUNITY FOR R.N.'s & L.P.'s

EXCELLENT STARTING HOURLY WAGE, PLUS SHIFT DIFFERENTIAL. THE FOLLOWING FRINGE BENEFITS:

- Employer paid medical insurance for employee & dependents
- Employer paid life insurance
- 7 paid holidays
- Paid vacations
- Disability insurance coverage
- Credit Union participation
- Free meals
- Stock purchase plan
- Educational reimbursement
- Sick leave pay
- One meal on duty

PLEASE CONTACT PERSONNEL DEPARTMENT:

UNITY HOSPITAL

1301 Main St., Buchanan, Mich. 49107

616-683-3547, Ext. 222

An Equal Opportunity Employer

(43-48)

Žvilgsnis į lietuvišką nacionalizmą (1)

Vyt. Alantas

Mūsų nacionalizmo šaltiniai
ir pradininkai

Kažin ar yra mūsų šiuo metu aktualesnė ir svarbesnė problema kaip tėvynės meilė? Teisybė, mes apie tėvynės meilę pakalbame, padainuojame ir padeklamuojame, bet tos užuominos dingsta kasdienybėje kaip muilo burbulai, nepalikdami mūsų galvosenoje ir jausenoje gilesnių pėdsakų. Taigi, tarčiau, būsiame ne pro šalį į taip svarbią tėvynės meilės problemą žvilgterėti giliau ir plačiau.

Mes esame pratę savo tautinį susipratimą, sakyčiau nacionalizmo pradžią, sieti su Aušros gadyne, bet ta nuomonė bus tik dalinai teisinga. Jei mes pirmųjų lietuvių nacionalizmo diegų imtume ieškoti ir 19-jo bei 20-jo amžių sąvartoje, t.y. kad ir šimtmečiu anksčiau už Aušros pasirodymą, tai ir tuo atveju dar neapčiuoptume tikrųjų ir pirmųjų mūsų nacionalizmo pradų.

Mūsų nacionalizmo pradžia ir raida sietina ne su tautinio atgimimo pradžia, bet su Lietuvos valstybės užuomazga, ir apylamai su giliaja mūsų senove. Juk mūsų senoliai jau ir monarchijos laikais, t.y. nuo Mindaugo iki Vytauto laikų, per 200 metų kovojo dėl savo laisvės, kūrė imperiją, nors ir nebuvo susipratę tautiškai - bet puoselėjo politinį nacionalizmą, kitaip sakant valstybingumą. Netgi dar ir Lietuvos Didžiosios Kunigaikštystės laikais, nors ir sulenkėję lietuviai bajorai dar mėgo skirtis nuo lenkų savo valstybingumu ir kilme iš romėnų.

Tad bandydami atkasti mūsų nacionalizmo istorines šaknis, mes negalime išbraukti prieškrikščioniškos, monarchinės Lietuvos palikimo. Tai būtų didelė klaida, nes tuo atveju nebegalėtume savo nacionalizmo atremti į tikrąjį istorinį pagrindą. Atseit, mūsų nacionalizmas, pasireiškęs amžių eigoje kaip valstybingumas arba politinis nacionalizmas, yra toks pat senas, kaip ir mūsų tauta.

Pirmieji nacionalizmo balsai

Pirmasis Didžiosios Lietuvos rašytojas Mikalojus Dauša 1599 m. išleido, išvertęs iš lenkų kalbos, Vijuko pastilę su savo garsiaja prakalba, brėžte pabrėždamas gimtosios kalbos svarbą tautai. Jo žodžiais, tauta esanti stipri ne savo pilimis, turtais, gamtos grožiu, o savos kalbos vartosena. Tai buvo pirmas lietuvis drąsiai priminęs savo sulenkėjusiems tautiečiams ką reiškia gimtoji kalba valstybei. Tik vargu ar daug kas jį išgirdo?

Praslinkus 200 metų pasigirdo iš tamsos kitas balsas: 1806 m. Pranas Bogužis-Bohusas perskaitė savo garsųjį referatą apie lietuvių kalbą Varšuvos Mokslo Mėgėjų Draugijoje. Jis itin iškėlė aikštėn lietuvių kalbos senumą, grožį, lygindamas ją su graikų, romėnų ir kitomis kalbomis, ir pa-

brėždamas ją nesant prastesnė už jokią kitą kalbą.

Neimanu pasakyti, kiek tie balsai turėjo reikšmės ir įtakos tautinio atgimimo pionieriams bet reikia prisiminti, jog lietuvių kalbos pamėgimas ir tyrinėjimas buvo vienas svarbiausių tautinio sąjūdžio veikėjų uždavinių. Anie iš amžių ataidėje šūkiui jiems galėjo būti didelis paskatinimas do mėtis gimtąja kalba ir aplamai varyti lietuvių žadimo darbą.

Lietuvių tautiniam atgimimui, be abejo, bus atėjęs pagalbą ir ano meto istorijos mokslas. A.V. Kojelavičius (1527-1613) lotyniškai parašė Lietuvos istoriją, bet itin čia atžymėtinas mozūrų kilmės pirmasis Lietuvos istorikas M. Strejkovskis (miręs 16-jo ir 17-jo amžių sąvartoje) parašęs lenkų, lietuvių, žemaičių ir visos Rusijos Kroniką. Strejkovskis buvo rimtas istorikas ir kritiškai žiūrėjo į šaltinius. 'Dėl sintetinio išvelgimo į Lietuvos istoriją jis vienu atveju prilygsta geriausiems XX amž. istorikams. Jis pirmas iškėlė ir pabrėžė faktą, jog XIV amž. Lietuva kovojo ir atsispyrė ne tik Ordinui, bet beveik visos Europos galybei'. (L.E. XXIX t.)

Kaip lietuvių kalbos aukštinimas, taip ir Lietuvos galybės pabrėžimas žadino tautinio sąjūdžio dalyvių patriotizmą, o kartu brandino pradus ir nacionalizmą, kurio svarbiausias ir ryškiausias tos galdynės atstovas buvo Simanas Daukantas.

S. Daukantas —
lietuviško nacionalizmo
pradininkas

Studijuodamas Vilniaus universitete S. Daukantas parašė veikalą: Darbai senovės lietuvių ir žemaičių. Ir daug vėliau, 1824 metais, Amerikoje buvo išspausdintas kitas jį labiausiai išgarsinęs veikalas -

Būdas senovės lietuvių, kalėnų ir žemaičių. S. Daukantas buvo pirmas istorikas, kuris griežtai atskyrė lietuvių nuo lenkystės, suversdamas lenkam kaltinimus už visas Lietuvos nelaimes: baudžios įvedimą, Lietuvos valstybės pražudymą, istorijos suklautojimą ir t.t. (L.E. IV t.)

S. Daukantas savo veikaluose idealizuoja Lietuvos praeitį kelia aikštėn prosenolių teigiamas būdo savybes, pabrėždamas jų aukštą dorovę, teisingumą, vaišingumą, narsą, apykantą ir savo teiginius pailiustruoja iš senovės atkilusia, dar tebegyva žmonių išmintimi - patarlėmis, priežodžiais - tautosaka, kitaip sakant, senovę sieja su dabartimi dvasios, dorovės ir išminties ryšiais. Jo istorija, tarčiau, yra giesmė lietuvių tautos garbei; tai yra epas, apdainuojas karžygišką lietuvių senovę ir anų laikų gamtą. Garbindamas praeitį S. Daukantas kėlė savo amžininkų entuziazmą bei susižavėjimą prosenolių žygiais, kurie jiems buvo didelė paskata ir iškėpimas varyti tautos gailvinimo darbą.

S. Daukanto raštai turėjo didelės įtakos aušrininkams ir apylamai tautos atgimimo darbuotojams. Būdo autorius buvo lietuvis patriotas, nacionalistas iš didžiosios raidės ir netgi šovinistas, nes - idealizuoja mas savo tautą - jis pikta smerkė lenkus. Tą senovės garbinimą bei lenkų kaltinimo filosofiją perėmė aušrininkai ir visi tautinio atgimimo kovotojai. Tiesą sakant, dar ir šiandien ne vienas iš mūsų panašiai tebegalvojame, kaip tas didysis lietuviško nacionalizmo pirmasis skelbėjas. S. Daukantas laikytinas lietuviško nacionalizmo kūrėju, sakyčiau - tėvu, o gal ir panlituanizmo pradininku.

Vilniaus universitetas

Kokį poveikį turėjo Vilniaus jėzuitų universitetas, kitaip vadinamas Academia Vilnen-

D. Poškos baublys 1900 m.

sis, lietuvių tautiniam atgimimui - sunku pasakyti. Sis Lietuvos Didžiosios Kunigaikštystės mokslo ir kultūros židinys garsėjo Vakarų Europoje savo moksliniais laimėjimais, o etnografinėje Lietuvoje kovojo su protestantais bei užsilikusiomis žmonėse senovės lietuvių tikėjimo apraiškomis. Universitetas leido tikiškinę literatūrą lietuvių kalba, turėjo provincijoje tinklą mokyklų, kur buvo mokoma ir lietuvių kalbos; žodžiu, jo tikslas buvo grynai konfesinis, tačiau įvairiautės profesūros tarpe atsirado mokslininkų, kurie daugiau ar mažiau domėjosi lietuviškais dalykais.

Cia paminėtinas prof. K. Sirvydas (1579-1631), kuris parašė garsųjį pirmąjį trijų kalbų žodyną, sukelusį nemažą tuometinės lietuvių šviesuomenės susidomėjimą ir išleido, išvertęs pamokslus, Puntus sakymų. Istorikas prof. J. Lelevis išleido Lietuvos Statutą, rašė apie Lietuvos praeitį, domėjosi lietuvių mitologija, ragino lietuvius geriau pažinti savo tautos praeitį ir yra žinių jį paskatinęs S. Daukanta pasidaryti istoriku. Prof. M.K. Servievijus, rašęs lotyniškai, garsėjo visoje Europoje savo poezija, kurioje tarp kitko labai kėlė Lietuvos gamtos grožį. Be abejo, buvo ir daugiau universiteto mokslininkų, kurie daugiau ar mažiau domėjosi lietuvių istorija bei kalba, bet jie žiūrėjo į Lietuvą kaip nežengusią nuo istorijos scenos tautą, virtusią tik atsiminimų, ir gal tik mokslo tyrinėjimo objektu.

Universiteto vadovybėje, profesūroje ir studentijoje buvo nemažas nuosimtis lietuvių Pav., apskaičiuojama, kad universitetą tvarkant jėzuitams studentų lietuvių buvęs trečdalis; lietuvių jėzuitų, dirbusių Akademijoje, buvo daugiau kaip 30%, daug buvo lietuvių rektorių, tačiau jie tiesiogiai prie tautinio atgimimo sąjūdžio nesidėjo. Jėzuitai Lietuvą krikščionino, švietė, ir tą jų veikla greičiausiai tik per šalį darė įtakos ir tautiniam susipratimui, bet apie tiesioginį tautos žadimą - iš apsnūdimo žinoma, kalbos nebuvo

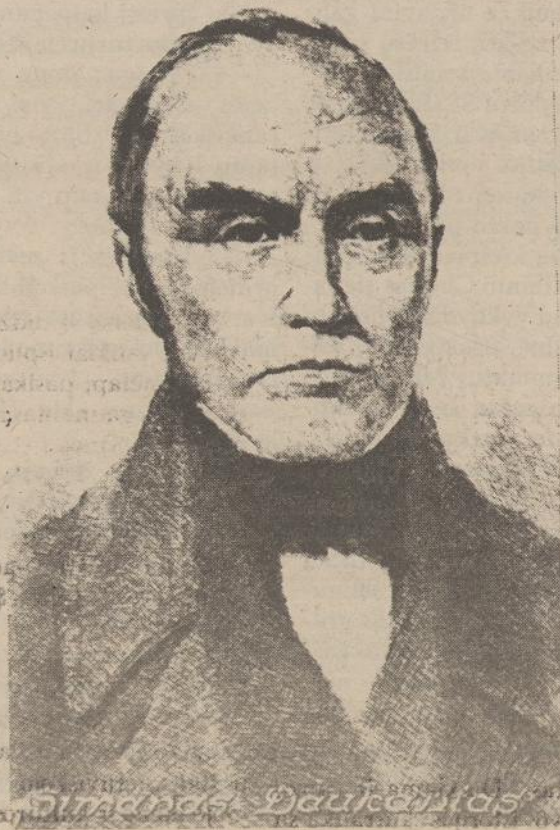
Žemaičiai 'romantikai'

Vilniaus universitete 18-jo ir 19-jo amžių sąvartoje studijavo būrelis žemaičių studentų, kurie ėmė domėtis Lietuvos istorija, kalba ir tautosaka. Paminėtini čia S. Stanevičius, S. Valiūnas, J. Pabrėža, K.J. Zabitis-Nezabitauskis ir itin S. Daukantas, apie kurį kalbėjome anksčiau. Žemaičių 'romantizmo' sąjūdžiui priklausė ir daugiau darbuotojų už universiteto sienų. Pav., nemenką vaidmenį čia suvaidino smulkus žemaičių bajoras Dionizas Poška (1757-1830). Greičiausiai užsikrėtęs Sirvydo pavyzdžiu, jis irgi rašė trijų kalbų žodyną, bet nebaigė; tyrinėjo Lietuvos praeitį, rinko senienas ir tautosaką; varė plačią korespondenciją su lietuviiais ir nelietuviais mokslininkais; ir itin pagarsėjo savo Baublio muziejumi, kurį įrengė milžiniško ažuolo stuobryje pastatęs jį savo sodybos sodelyje. Be viso ko, jis parašė poemą 'Mužikas žemaičių ir Lietuvos' ir savo amžininkų buvo laikomas didžiausiu žemaičių poetu.

Paminėtinas čia ir S. Stanevičius (1799-1876) - gal būt iškiliausias studentų būrelio dalyvis - kuris irgi rašė Lietuvos istoriją, tyrinėjo lietuvių kalbą ir rašė jos gramatiką, kūrė pasakėčias ir labiausiai pagarsėjo savo 1823 m. paskelbta patriotine giesme 'Slovė žemaičių', kurioje jis kelia garbingą Lietuvos praeitį, ragina gailvinti lietuvių kalbą, entuziastiškai džiūgauja įvykus stebuklą, nes tauta išsigelbėjusi iš pražūties. Žodžiu, 'Slovė žemaičių' yra savotiška patriotinės veiklos deklaracija, sakyčiau himnas, primenąs A. Mickevičiaus 'Ode jaunystei'. Tos giesmės vienas posmas taip skamba:

Slovė visus sujūdino
Gera tėviškei daryti.
Ir ką amžiai pagadino
Cėsas yra atitaisyti.

Žodžiu, žemaičių 'romantikai' stengėsi atitaisinti ką pagadino 'cėsas'. Kitaip sakant, atsiremami į Lietuvos senovę kalbą ir tautosaką, jie žadino (Nukelta i 8 psl.)

PABALTIEČIAI MASKVOJE REIKALAVO PANAİKINTI STALINO-HITLERIO SUSITARIMĄ IR ATSTATYTI NEPRIKLAUSOMYBĘ

45 PABALTIEČIŲ PAREIŠKIMO PILNAS TEKSTAS

SSSR Vyriausybei,
Vokietijos Federalinės Res-
publikos Vyriausybei,
Vokietijos Demokratinės Res-
publikos Vyriausybei,
Vyriausybėm kraštų, pasira-
šusių Atlanto Chartą,
Jungtinių Tautų Organizaci-
jos Gen. Sekr. Kurt Waldheimui,

Sovietų teisės moksle tautinio suverenumo terminas reiškia, kad tauta turi visas teises, turi politinę laisvę, turi pilną galimybę spręsti savo likimą ir pirmą eilę turi galimybę apsispręsti, įskaitant atsiskyrimą ir sukūrimą savo nepriklausomos valstybės. Tautinis suverenumas reiškia savą politinę, teritorinę, kultūrinę ir kalbinę tautos nepriklausomybę, kuri pasireiškia visomis suverenumo teisėmis leidžiant įstatymus visuose socialinio gyvenimo reikaluose ir juos vykdyti, kai visos teisės gali būti pilnai realizuotos.

Tautinis suverenumas negali būti duotas ar panaikintas, jis gali būti tik pažeistas arba atstatytas.

Jau 1919 m. Leninas pripažino de facto Estijos, Latvijos ir Lietuvos egzistavimą, kurios atsiskyrė nuo Rusijos imperijos. Sovietų Rusija 1920 m. sudarė taikos sutartį su tomis valstybėmis, suteikdama Baltijos valstybės ir de jure pripažinimą. Sovietų valdžios vardu, Leninas visiems laikams atsisakė suverenumo teisių į Estiją, Latviją ir Lietuvą. Tačiau po 19 metų Stalinas ir Hitleris padarė samokslą prieš tų valstybių suverenumą. Šių metų rugpiūčio 23 d. sukako 40 metų, kai buvo pasirašytas vadinamas Molotovo-Ribentropo paktas, kurio vykdymas reiškė Estijos, Latvijos ir Lietuvos nepriklausomybės galą.

Vokietija ir Sovietų Sąjunga 1939 m. rugpiūčio 23 d. sudarė nepuolimo sutartį. Prie jos buvo pridėtas griežtai slaptas Papildomas protokolai, pagal kurį Rytų Europa buvo padalinta į taip vadinamas įtakos sferas. To slapto susitarimo objektas tarp SSSR užsienių reikalų komisaro V.M. Molotovo ir Vokietijos užsienių reikalų ministerio J. Ribentropo buvo Suomija, Estija, Latvija, Lietuva, Lenkija, Besarabija ir šiaurinė Bukovina. To slapto protokolo turinys buvo toks, kad Suomija, Estija ir Latvija atiteks SSSR, o Lietuva Vokietijos Reichui.

Naujas draugystės ir sienos nustatymo susitarimas tarp SSSR ir Vokietijos įvyko 1939 m. rugsėjo 28 d. Tas susitarimas pakeitė rugpiūčio 23 d. Papildomąjį protokolą ta prasme, kad Lietuva 'patikėta' Sovietų Sąjungai, išskyrus teritoriją kairėje Šešupės pusėje, kuri bus vykdoma 'specialias priemonės' vokiečių armijos okupuota.

1940 m. birželio 15-17 d., SSSR valdžios įsakymu, raudonoji armija pavartojo 'specialias priemonės' Lietuvos, Latvijos ir Estijos teritorijose. Prijungta buvo ir ta Lietuvos teritorija, kuri pagal Stalino ir Hitlerio susitarimą turėjo būti prijungta prie Vokietijos.

1941 m. sausio 10 d. buvo pasirašytas Vokietijos ambasadoriaus dr. von Schulenburg ir SSSR Komisarų tarybos pirmininko Molotovo naujas slaptas protokolas, kurio objektu buvo paminėta Lietuvos teritorija. Vokietijos vyriausybė atsisakė SSSR naudai tos teritorijos į vakarus nuo Šešupės už piniginę kompensaciją sumoje 7.5 milijonų aukso dolerių arba 31.5 milijonų reichmarkių.

Molotovo-Ribentropo paktas buvo dviejų didžiausių istorijai žinomų tironų, Stalino ir Hitlerio samokslas, nukreiptas prieš taiką ir žmoniškumą, kuris davė pradžią Antrajam pasauliniam karui. Todėl mes laikome, kad rugpiūčio 23 yra gėdos diena.

1941 m. rugpiūčio 14 d., JAV prezidentas F.D. Rooseveltas ir Didž. Britanijos premjeras W. Churchill pasirašė taip vadinamą Atlanto Chartą, susidedančią iš 6 punktų. Tos chartos antras punktas sako, kad JAV ir Anglija 'nesutiks su jokiais teritoriniais pakeitimais, kurie nesutaps su tomis teritorijomis suinteresuotų gyventojų laisvai pareikštais norais'. Trečias punktas sako: 'Jie pripažįsta teisę visoms tautoms pačioms pasirinkti vyriausybės formą, prie kurios jie nori gyventi; jie (signatarai) nori matyti atstatytas suverenumo ir apsisprendimo teises tų tautų, kurioms jos buvo jėga atimtos'. SSSR vyriausybė prisidėjo prie tos chartos 1941 m. rugsėjo 24 d.

Savo deklaracijoje SSSR pareiškė: 'Sovietų Sąjunga savo užsienio politikoje ... vadovaušis tautų apsisprendimo principu ... Sovietų Sąjunga palieka kiekvienai tautai teisę į valstybinę nepriklausomumą ir savo krašto teritorinį nepažeidžiamumą, teisę susidaryti tokią socialinę santvarką ir pasirinkti tokią vyriausybės

formą, kokią ji laikys tikslinga ir reikalinga ekonominei ir kultūrinei savo krašto gerovei užtikrinti.'

Reikia prisiminti, kad pagal tarptautinę teisę tautos negali pasinaudoti apsisprendimo teise, jeigu jų teritorija yra okupuota svetimos kariuomenės. Tatai yra pabrėžta Lenino Taikos Deklaracijoje, kurioje sakoma, kad jeigu tautai 'neduota teisė turėti laisvus balsavimus, pilnai neatitraukus iš krašto prijungėjo kariuomenės, arba jeigu yra daromas svetimos jėgos stiprus spaudimas, tai toks susijungimas su kitu kraštu yra aneksija arba užėmimas per jėgą.'

1938 m. rugsėjo 29 d. negarbingo Muencheno susitarimo rezultatai buvo panaikinti Vokietijai pralaimėjus karą. Fed. Vokietijos vyriausybė, spaudžiama čekoslovakų viešosios nuomonės, pareiškė, kad Muencheno paktas yra negaliojantis nuo jo pasirašymo momento.

Tačiau atrodo, kad Molotovo-Ribentropo paktas teisiškai dar tebegalioja iki šios dienos. Mes manome, kad pasaulio viešosios nuomonės tylėjimas tik padrasina praeities, dabarties ir ateities agresorius.

Mes kreipiamės: — Į SSSR vyriausybę su prašymu, kad paskelbtų viešai pilną Molotovo-Ribentropo pakto tekstą ir visus prie jo priėjusius slaptus protokolus. Pirmename, kad (Lenino) Taikos Dekrete Sovietų vyriausybė atsisakė nuo slapto diplomatiškos. Tuo pačiu mes prašome pareikšti, kad Molotovo-Ribentropo susitarimas yra negaliojantis nuo jo pasirašymo.

— Mes prašome, kad Vokietijos Federalinės Respublikos ir Vokietijos Demokratinės Respublikos vyriausybės viešai paskelbtų Molotovo-Ribentropo pakto negaliojantį nuo pasirašymo momento. ir mes prašome padėti SSSR vyriausybei panaikinti to pakto pasekmes: išvesti svetimą kariuomenę iš Baltijos valstybių teritorijos; kad tą uždavinį galima būtų atlikti, reikėtų sudaryti atitinkamą komisiją iš atstovų, paskirtų SSSR, Federalinės Vokietijos ir Demokratinės Vokietijos vyriausybė; ji turi likviduoti Molotovo-Ribentropo pakto pasekmes;

— Mes kreipiamės su prašymu į Atlanto Chartos signatarus, kad vykdydami prisiimtą moralinę atsakomybę, aiškiai pasmerktų Molotovo-Ribentropo pakto ir jo padarinius. Mes norime priminti, kad pagal tarptautinę teisę tokia akcija nėra įsikišimas į kieno vidaus reikalus, nes minėtas elgesys savo esme ir tikslu sudarė pavojų taikai ir saugumui, kai buvo padarytas grūbus prasižengimas visoms priimtoms tarptautinėms normoms. Tautų apsisprendimo principas pripažįsta legalumą visos eilės formų ir metodų kovojant prieš kolonializmą, kuris

laikomas tarptautiniu prasižengimu. Su tuo susijęs yra tarptautinės paramos legalumas, teikiamas išsilaisvinimo kovose. Toliau, pagal Tarptautinės teisės principų deklaraciją, kiekviena valstybė yra įpareigota palaikyti ir padėti, vartojant visas kolektyvines ir paskiras priemones, realizuojant tautų lygybės ir apsisprendimo principus;

— Mes primename JTO generaliniam sekretoriui, kad ši tarptautinė organizacija yra tiesioginė ipėdinė Tautų Sąjungos, kurios pilnateisiais nariais buvo Estija, Latvija ir Lietuva, kol nebuvo joms priimtų 'specialios priemonės'. Todėl jums atitenka teisinė atsakomybė dėl šių kraštų likimo. Mes prašome artimiausioje JTO Bendroje sesijoje imti svarstyti klausimą, kaip likviduoti Molotovo-Ribentropo pakto pasekmes.

— Mes norime priminti, kad tautų apsisprendimo principas yra pripažintas dabartinės tarptautinės teisės. Jis yra įtrauktas visoje eilėje svarbių tarptautinių susitarimų, kaip Jungtinių Tautų statute (str. 1, 13, 55, 76); toliau - Deklaracijoje apie nepriklausomybės davimą kolonialinėms teritorijoms ir tautoms, kuri buvo priimta JTO Bendroje sesijoje 1960 m. gruodžio 14 d.; JTO Bendrosios sesijos 1965 m. gruodžio 20 d. rezoliucijoje, kuri pripažįsta kolonialinėms tautoms teisę kovoti už savo laisvę; Tarptautinėje konvencijoje, panaikinančioje visas rasinės diskriminacijos formas, kuri buvo patvirtinta JTO Bendroje sesijoje 1965 m. gruodžio 21; Tarptautiniame pakte apie žmonių teises, priimame JTO Bendroje sesijoje 1966 m. gruodžio 16 d.; Deklaracijoje apie tarptautinės teisės principus, priimtoje JTO XXV jubiliejinėje Bendroje sesijoje 1970 m. spalio 24 d. Šiuose ir kituose tarptautinės teisės aktuose, priimtuose JTO, atidengiamas turinys tų dabartinių tautų lygiateisiškumo ir apsisprendimo principų.

Tatai reiškia: — Teisę visoms tautoms laisvai tvarkyti savo likimą, t.y. visai laisvai nustatyti savo vidaus ir užsienio politinę padėtį be užsienio įsikišimo ir savarankiškai tvarkyti savo politinį, ekonominį, socialinį ir kultūrinį išsivystymą;

— Teisę kiekvienai tautai pačiai spręsti kaip panaudoti savo gamtos turtus ir išteklius;

— Pareigą visoms valstybėms veikti kolektyviai ir savarankiškai, kad būtų įvykdyti tautų lygybės ir apsisprendimo principai, kaip yra nustatyta JTO statute;

— Lygybės ir savivaldos principai yra paskelbti kaip svarbūs tarptautinės teisės dėsni Europos saugumo ir bendradarbiavimo konferencijos Baigiamajame akte (Helsinkyje).

Kaip jums žinoma, Pone Generalini Sekretoriau, aukščiau paminėti tarptautiniai dokumentai, kurie yra privalomi visiems, yra laužomi kai kurių valstybių JTO narių. Mes norėtumėme, kad artimiausia JTO Bendroje sesija apsvarstytų padėtį, kokia dabar yra Latvijoje, Estijoje ir Lietuvoje, nes tų kraštų gyventojams yra atimta teisė ir

galimybė tvarkyti savo pačių likimą.

Romas Andrijauskas, Stasė Andrijauskienė, Alfonsas Andriukaitis, Edmundas Bartuška, Vytautas Bastys, Vytautas Bogušis, kunigas Vladas Bobinas, Romas Vitkevičius, Jonas Volungevičius, Jonas Dambrasas, Jonas Eišvydas, Rimas Žukauskas, Ivars Žukovskis (Lat.), Alfredas Zadeks (Lat.), Juris Ziemelis (Lat.), Liūtauras Kazakevičius, Leonas Laurinskas, Rimas Mažukna, kunigas Mocius, Mart Niklus (Est.), kunigas Napoleonas Morkūnas, Sigitas Paulavičius, Angelė Paškauskienė, Kęstutis Povilaitis, Jadvyga Petkevičienė, Jonas Petkevičius, Jonas Protusevičius, Sigitas Randis, Endel Ratas (Est.), Henrikas Sambore, Julius Sasnauskas, Leonora Sasnauskaitė, Algis Statkevičius, Kęstutis Subačius, Ann Tarto (Est.), Antanas Terleckas, Erik Udam (Est.), Intas Calitis (Lat.), Petras Cidzikas, Arvydas Čekanaavičius, Vladas Šakalys, Jonas Šerkšnas, Zigmas Širvinskas, Mečislovas Jurevičius, kunigas Virgilijus Jaugelis.

1979 m. rugpiūčio 23 d.

Baltijos respublikos - Lietuva, Estija ir Latvija - buvo įjungtos į SSSR, nekreipiant dėmesio į tų kraštų gyventojų norą - iš esmės kaip SSSR armijos okupacijos rezultatas.

Palaikydami lygias teises ir tautų apsisprendimą, gerbdami kiekvienos tautos teisę laisvai spręsti savo likimą, mes laikome, kad dabartinėje istorinėje padėtyje Lietuvos, Latvijos ir Estijos apsisprendimo klausimas turi būti išspręstas referendumo būdu, atliekamu kiekviename tų kraštų ir tokiose sąlygose, kad būtų užtikrintas laisvas tautos valios pareiškimas.

Mes palaikome Lietuvos, Estijos ir Latvijos atstovų kreipimąsi iširti tų kraštų gyventojų teisės pažeidimą dėl apsisprendimo ir laisvės nepriklausomai tvarkyti savo likimą.

Malva Landa, Viktor Nekipelov, Tatiana Velikanova, Sakharov, Arina Gzb (Ginzburg).

1979 m. rugpiūčio 23 d.

WALNUT PARK PLAZA P. B. X.

EXPERIENCED ONLY FULL OR PART TIME, 555 CONSOLE. ASK FOR MRS. FACTORI
215-476-2250 (38-44)

WANTED

MOLD MAKERS & TOOL & DIE MAKERS PERMANENT JOB IN LOS ANGELES, CALIFORNIA Modern Faucet manufacturing company needs 3 or 4 qualified men for our tool room department. Permanent position, excellent fringe benefits. If you have 4 or more years experience as a tool & die maker or mold maker and willing to relocate, call collect, our Personnel Office in Los Angeles, 213-582-6286

(39-45)

ENGINEER HVAC — Miami, Florida location—Desire engineer capable of managing HVAC design for large medical and commercial projects. P.E. license required. Associate potential available. Respond providing resume and salary requirement to Mr. G. F. Savers, THE SMITH KORACH HAYET HAYNIE Partnership, 175 Fontainebleau Blvd., Miami, Florida 33172. 305-552-5200

ŽVILGSNIS...

(Atkelta iš 7 psl.)

tautą iš letargo ir tuo pačiu ruošė dirvą lietuviškam nacionalizmui išsiskleisti ne tik 'valstybingai', bet ir tautiškai.

Aušros laikais mūsų nacionalizmo raida persikelia iš teorijos į gyvenimo tikrovę. Knygnešių gilynė, Vasario 16 d. aktas, savių kūrėjų laikotarpis, nepriklausomybės laikai, o itin autoritetinės santvarkos laikotarpis, kada valstybės pagrindams buvo padėtas jau nebe valstybingumo, o tautos primatas - partizanų gilynė ir pagaliau naujoji rusų okupacija buvo tos gairės, pagal kurias vystėsi ir brendė lietuviškas nacionalizmas.

(Bus daugiau)

Prel. Jonas Balkūnas mūsų veiklos klausimais

VLIKo išlaikymas ir rėmimas yra visų lietuvių politinė pareiga

Clevelande, Šv. Jurgio lietuvių parapijoje, dvi savaites viešėjęs prelatas Jonas Balkūnas pavadavo sveikstantį kleboną kun. Balį Ivanuską. Sekmadienį, spalio 7 d. prelatas, kuris turi ir Apaštališkojo Protonotaro titulą, pravedė šv. Jurgio parapijoje Eucharistijos dieną, pasakydamas išskirtinai prasmingus ir gilius pamokslus. Viešėdamas Clevelande prelatas dalyvavo LB Tarybos suvažiavime, Balfobaliuje, o taip pat ir ALTO Tarybos suvažiavime ir Amerikos Lietuvių Kongrese.

Prel. Balkūnas yra ne tik artimai susijęs su pačiais svarbiausiais išeivijos gyvenimo įvykiais, veikla, bet jis yra ir mūsų pagrindinių institucijų, kaip ALTA, Balfas, Lietuvių Bendruomenė, vienas pagrindinių kūrėjų, o taip pat ilgametis Tautos Fondo (VLIKo) pirminkas. Aš asmeniškai turėjau retą progą su juo išsamiau pasikalbėti kai kuriais aktualesniais šandienos lietuviškojo politinio ir visuomeninio gyvenimo klausimais.

— Gerbiamas Prelate, Jūs aktyviai dalyvavote kaip tik praėjusiam ALTos suvažiavime ir Amerikos Lietuvių Kongrese. Kokius išpūdžius paliko tie abu suvažiavimai?

— Abu šie renginiai nebuvo pakankamai išreklamuoti. Važiavau į abu suvažiavimus su baime ir susimąstymu. Tiek mažai propagandos spaudoje, o dar mažiau informacijos skyriams. Tad sunku buvo tikėtis ir laukti susidomėjimo ir akstino suvažiuoti... Taipgi ginčai tarp dviejų Bendruomenių, neaiškumai tarp ALTos ir LB irgi drumsčia nuotaikas, nekalbant apie rūkus VLIKe — PLB. Nejaugi, galvoji, ta nesantaika yra prieš žvejyba drumstame vandenyje? Šitomis negerovėmis susirūpinusi ir BALFO pirminkė Marija Rudienė. Tai patyriau iš jos kalbos Balfovakarieneje.

Labai nudžiugau pamatęs gausų dalyvių skaičių ALT suvažiavime ir Amerikos Lietuvių Kongrese. Visos 3 dienos buvo darbingos. Ginčų niekas nekėlė. Klausimai buvo sprendžiami šaltai ir rimtai. Nuomonių skirtumai rodė tik reikalų supratimą ir susirūpinimą. Paskaitos ir pranešimai gerai ir įdomiai paruošti. Sprendimai pasiekti demokratišku būdu. Disonanso, jei jautėsi, tai tik pastabose dėl bend-

ruomenininkų (ir tai ne visų) boikoto. Gaila, kad šis susiskaldymas toliau du lietuviškus veiksmus vienas nuo kito. Kas nukenčia? Lietuviybė ir mūsų veikla...

— Jūs esate aktyviai dalyvavęs lietuvių bendrinių institucijų (ALTos, LB, Balfos) kūrimo, o taip pat VLIKo perkėlimo į JAV. Tad Jūs galite geriau, negu kas kitas, įžvelgti į šių trijų institucijų kai kuriuos klivinius bei galimą sąveiką. Kokia jų vieta mūsų veikloje pagal organizacinę prigimtį?

— Kai organizavome ALT lietuviška visuomenė buvo pasiskirsčiusi į 4 sroves: katalikų, tautininkų, socialistų ir komunistų. Lietuvos okupacija Amerikos lietuvių visuomenę konsolidavo į du frontus: už laisvą Lietuvą ir komunistinę. To pasekoje 1941 metais visa patriotinė visuomenė (katalikai, tautininkai, socialistai ir kit. grupės) apsijungė Lietuvos laisvinimo darbui, įkuriant Amerikos Lietuvių Tarybą. Panašiai vyko ir šalpos srityje. Vietoje veikusių 4 šalpos fondų 1944 m. įkurtas Balfas. Komunistai ir čia palikti už organizacijos ribų.

1952 metais gimė Amerikos Lietuvių Bendruomenė. Ją tvėrėme ne Lietuvai laisvinti, bet lietuviybę gelbėti Amerikoje. LOKas pirmoji konstitucijoje įrašė nuostatą, kad laisvinimo darbas — ALTO, o šalpos — Balfos. Lietuvių Charta, kuria Bendruomenė paremta, įpareigoja kiekvieną lietuvių Lietuvą laisvinti ir lietuvių gelbėti. Pagal Chartos nuostatas Bendruomenė nenaikina esamų kraštuose organizacijų. Laisvinimo bei šalpos darbus palieka kraštuose veikiantiems organams. Lietuviybės išlaikymas ir stiprinimas yra pirmoji ir aukščiausioji LB pareiga. Ji svarbesnė už Lietuvos laisvinimo darbus.

VLIKas 1945 m. priėmė Lietuvių Chartą. Charta pramatė užsienyje Vyriausiąją Lietuvos Laisvinimo Komitetą, kaip vyriausiąją instituciją Lietuvai atstovauti. VLIKo pareiga buvo organizuoti Pasaulio Lietuvių Bendruomenę. New Yorke 1956 m. buvo sušauktas pirmasis Pasaulio Lietuvių Seimas. Tais pačiais metais buvau pakviestas į Tautos Fondą, kuriam vadovavau iki 1977 metų. Kai kam gali kilti klausimas, kodėl aš amerikietis įėjau į egzilių lietuvių komitetą? Ogi įėjau todėl, kad neabejoti-

nai jaučiau, kad VLIKas turi Tautos mandatą ją laisvinti. Todėl ir jaučiau pareigą jungtis į Lietuvos laisvinimo veiklą. Ir šandien beesus Tautos Fondo Taryboje.

Kokia mūsų veiksmų vieta pagal jų prigimtį? Sakčiau tokia pat, kaip buvo pradžioje: VLIKui ir ALTai — laisvinimo (politikos) darbai, Balfui šalpos barai, o Bendruomenei užtenka darbo iki ausų gelbėti ir stiprinti lietuviybę. Ir vėl kartojau, lietuviybės išlaikymas yra pirmoje vietoje, laisvinimo veikla, antroje. JAV LB nepasisekė senąją kartą pritraukti vienybės tik todėl, kad senoji karta neįėjau naujų ateivių mėlės jiems ir atviros širdies dirbti kartu kaip lygūs partneriai. Šių laikų kivirčiai su ALTA tą prarają didina, ir lietuviybės išlaikymui kenkia. ALTA ir LB turi baigti savitarpio nesusipratimus ir privalo laisvinimo akciją koordinuoti, sutarti vieningą liniją, o ne lenktyniauti.

Kituose kraštuose LB neturi didesnių nesusipratimų su vietos lietuvių organizacijomis. Vienur naujieji ateiviai sudaro mažumą (Argentina, Brazilija, Urugvajus ir pan.), kitur jie daugumoje, kaip Kanadoje, Australijoje, Europoje. Tačiau tarpusavio lietuvių gyvenimas pakankamai geras. Kas pasidarė su lietuvišku gyvenimu čia JAV? Mažuma nesuliejo su dauguma. Taip pat ta mažuma atnešė ir nesantaiką. Bendruomenę laikau svarbiausia institucija lietuviybei išlaikyti. Todėl mano giliu įsitikinimu visų lietuvių pareiga jai priklausyti, dirbti ir jos vadovybei parinkti tinkamus asmenis. Gi LB vadovybė turėtų keisti savo taktiką ir ieškoti būdų įjungti į ją ir senąją kartą, o taip pat aktyviai ir pasyviai jos opoziciją. Kol to nepadarys, ji negali savintis visų lietuvių atstovavimo Amerikoje.

— Daug nesklaidumų ir kartelio mūsų veikloje sukelia aukų rinkimas Vasario 16 proga. Kokia Jūsų nuomonė šiuo klausimu?

— Kuriant Lietuvių Bendruomenę LOKo ir ALTos buvo sutarta ir į konstituciją įrašyta, kad Vasario 16 minėjimo proga laisvinimo aukų rinkimas paliekamas ALTai. Tautos Fondas (VLIKas) taip pat pripažino ALTai minimų aukų rinkimo teisę. Bet Bendruomenėi trūkstant lėšų, ji priejo

Sol. Vincė Jonuškaitė, prel. Jonas Balkūnas ir a. a. Juozas Bachunas vieno posėdžio metu. R. Kisieliaus nuotr.

išvados, kad Vasario 16-sios proga pelningiausia daryti rinkliavas. Čia gal ir glūdi viena iš svarbiausių priežasčių, kodėl ir LB metėsi į laisvinimo veiklą. Aš asmeniškai buvau ir tebeesu vieno bendro laisvinimo fondo šalininkas. Bet, kad tai galėtų virsti realybe, būtinas visų mūsų veiksmų sutarimas.

— PLB vadovybė paskelbė — sudaranti Visuomeninių Reikalų (ar politinę) Komisiją. Koki jos uždaviniai ir ar jos darbai neublikuos VLIKo veiklos?

— Šiuo metu į šį klausimą nėra įmanoma pilniau atsakyti. Laikas išryškins jos darbų pasisekimą ir kryptį. Ji gali duoti ir gerų rezultatų. LB stipriau ar silpniau veikia visuose kraštuose, kur lietuviai gyvena. Tad reikia prileisti, kad ten laisvinimo darbus kor-

dinuos minima komisija. VLIKas nepasirūpino savo atstovybių ar skyrių sudarymu atskiruose kraštuose. (Tik Tautos Fondas atstovybes įkūrė). Todėl VLIKas turėtų imtis iniciatyvos su minima Komisija sudaryti bendrus planus mūsų politinei veiklai, ypač už JAV ribų. Sprendžiant bet kokius mūsų politinio darbo planus visuomet reikia atsiminti, kad VLIKas turi Tautos mandatą, o ne kas kitas. VLIKo išlaikymas ir pilnas jo rėmimas yra visų lietuvių politinė pareiga. VLIKo lietuviškus priešus norėčiau paklausti, kas Lietuvą atstovaus, kai išmirs diplomatai? Nurašyti Vyriausiąją Lietuvos Išlaisvinimo Komitetą būtų nusikalimas prieš pavergtą Tautą. A. Garka

Skaitykit ir platinkit
D I R V A

THE MINI-APPLICATION IN THIS AD CAN BE YOUR TICKET TO AN EXCITING "SUNBELT" CAREER!

The Hunter Division of Robbins & Myers has career openings for experienced production supervisors at their Memphis, Tennessee facility. You can say goodbye to Winter's ice and snow and say hello to the easy pace and low cost of living in the Memphis area. Growing world demand for our fans and other, energy efficient, heating and cooling products makes these openings secure. Continued growth will provide plenty of advancement potential for the future.

GENERAL FOREMAN

To supervise assembly and paint line sacked parts, window fan, blade and heater assembly. This is an expansion position that requires proven supervisory experience in assembly operations. We will pay relocation for this first shift opening.

TOOL & DIE FOREMAN

To coordinate production scheduling and reconditioning/replacement of tooling needed for production. Requires a thorough knowledge of tool design and electrical circuitry.

PRESS ROOM FOREMAN

To supervise operators in the press room and machine shop. Requires a knowledge of machining methods, machine tools and press operations. Supervisory experience is preferred, but we will consider an entry level person.

We can offer a highly competitive compensation and benefit package, combined with unmatched advancement potential. For immediate consideration send resume to John Platt, THE HUNTER DIVISION, ROBBINS & MYERS, INC., 2500 Frisco Av., Memphis, Tn. 38114.

We are an equal opportunity employer m/f/h.

■ Detroito lietuviai

Antanas Grinius

VILNIAUS UNIVERSITETO 400 METŲ SUKAKTIS

Spalio 25 d. Dievo Apvaizdos Kultūros Centre buvo surengtas Vilniaus Universiteto 400 metų sukakties minėjimas amerikiečiams. Minėjimą pravedė dr. Kęstutis Keblys. Kalbėjo Oakland universiteto profesorius L. Gerulaitis ir paskaitą skaitė Detroito universiteto rektorius. Minėjime dalyvavo 50 amerikiečių ir 70 lietuvių.

Spalio 26 d. Vilniaus Universiteto 400 metų sukaktis buvo paminėta per "Lietuvių Melodijos" radijo valandėlę. Apie Vilniaus Universitetą kalbėjo rašytojas Vytautas Alantas ir eilėraščių deklamavo Karolis Balyš. Buvo iš plokštelės perduota: Lietuviais esame mes gimę ir Lietuva brangi mano tėvynė.

VALDYBOS POSĖDIS

Spalio 25 d. SLA 352 kuopos valdyba Birutės ir Petro Janušų namuose, Windsor, turėjo posėdį. Dalyvavo Antanas Norus, Birutė ir Petras Janušai, Petras Bliūdžius ir Antanas Grinius. Posėdyje buvo patvirtinta įvykusios rugsėjo 30 d. išvykos apyskaita ir apkalbėti kiti reikalai. Išvyka piniginiu atžvilgiu nebuvo pelninga, bet atvažiavusieji gražiai praleido dieną ir atšventė Mikalinos Bajenčienės vardines. Balfui paskirtą auką 20 dol.

KUN. KAZIMIERO BUTKAUS SUKAKTIS

Spalio 28 d. švento Petro lietuvių parapijos klebonas kun. Kazimieras Butkus atšventė 33 metų kunigystės sukaktį. Švento Petro yra trečioji lietuvių parapija turinti mažą 40 ant 80 pėdų bažnytelę su įrengta rūsyje sale ir virtuve. Nors bažnytelė maža, bet graži ir jauki.

ŠVENTO ANTANO PARAPIJOS GEGUŽINĖ

Švento Antano parapijos gegužinė po stogu įvyko spalio 28 d. Lietuvių Namuose. Buvo sėkminga višais atžvilgiais: atsilankiusių gausumu, geru maistu, turtingais dovanų stalais ir gražiai įrūšytu baru. Net nesulaukus 12, tuojau po mišių, nuo šv. Antano bažnyčios žmonių prisėdę automobiliai traukė Lietuvių Namų link. Prie maisto ir dovanų stalų jau stovėjo ilgos žmonių eilės. Ir jau po salę ne vienas vaikštinėjo su laimikiu. Daug dovanų dar buvo išdalinta atskirai, kurių dalinimą pravedė Danutė Žebraitenė ir Gražina Vaškelytė.

Gegužinę rengė parapijos aukų rinkėjai, talkininkaujant parapijos organizacijoms. Maistą gamino ir aprūpino "Švyturio" kuopos šaulės.

ST. BUTKAUS ŠAULIŲ KUOPOS VALDYBOS POSĖDIS

Spalio 28 d. Lietuvių Namuose įvyko St. Butkaus šaulių kuopos valdybos posėdis. Dalyvavo: V. Tamošiūnas, kun. A. Babonas, S. Kaunelienė, L. Mingėlienė, A. Poderienė, P. Želvys, P. Bliūdžius, J. Augaitis, K. Sragauskas, E. Kutkienė ir A. Grinius. Patvirtinta įvykusios rugpiučio 6 d. S. ir A. Vasiulių sodyboje išvykos apyskaita. Įvykusio Tautybių festivalio spalio 4-7 d. Tarptautiniame Institute pranešimą padarė vicepirmininkė S. Kaunelienė. Ten lietuvius atstovavo Detroito lietuvių kultūros klubas.

Į skyrių priimti nauji nariai: Romualdas Macionis, Jonas Bartkus, Bronė Čiunkienė ir Liuda Riaubienė.

Kuopai dovanotus šaulės Onos Ambrozės 2 Juozo Bagdono paveikslus nutar-

ta parduoti Kaziui Sragauskui ir gautus pinigus 150 dol. įnešti į kuopos sąskaitą.

• Kun. Viktoras Kriščiūnevičius, Dievo Apvaizdos parapijos klebonas, negalėdamas asmeniškai dalyvauti ALT S-gos Detroito skyriaus suaktyviniame minėjime, atsiuntė sveikinimą raštu ir pridėjo piniginę auką.

FLORIDA

SPAUDOS IR ŠVIETIMO PARAMA

LB Palm Beach apylinkės valdyba savo posėdyje š. m. spalio 15 d., Apolionijos ir Lino Staškūnų motelyje nutarė paremti sekančią spaudą po 25 dolerius: Dirvą, Draugą, Darbininką, Tėviškės žiburius, Pasaulio Lietuvių ir Bridges. Lituanistiniui švietimui paskyrė 75 dol.

Posėdyje be visų valdybos narių dalyvavo ir Lietuvių kapų komiteto pirm. Jonas Jakūbauskas ir Lietuvių fondo įgaliotinė Veronika Aušrotienė.

Jokūbauskas pareiškė, kad Lietuvių kapų sklypų savininkai 1975 m. pirmam savo susirinkime dauguma balsų yra nutarę šį savo komitetą laikyti šios LB

apylinkės padaliniu arba sekcija. Deja, šios apylinkės valdyba šiuo reikalu dar nėra padariusi jokio nutarimo.

Aušrotienė pareiškė, kad, šios apylinkės pirmininkui prašant, ji sutikus būti Lietuvių fondo įgaliotinė. Po trumpo laiko — 1978 m. gruodžio 1 d. gavusi iš Lietuvių fondo valdybos pirm. dr. A. Razmos raštą, kad ji yra paskirta Lietuvių fondo įgaliotinė prie šios LB apylinkės. Per šiuos pirmuosius metus jos rūpesčiu jau esą įnešta į Lietuvių fondą virš 3000 dolerių.

Valdyba, išklausius šiuos pranešimus, nutarė Lietuvių kapų komitetą ir Lietuvių fondo įgaliotinę, kaip juridinius asmenis, jiems pageidaujant, laikyti LB Palm Beach apylinkės sekcijomis.

LB APYLINKĖS SUSIRINKIMAS

Valdyba kviečia visus narius su savo draugais ir pažįstamais dalyvauti LB apylinkės susirinkime š. m. lapkričio 24 d., 2 val. p. p., Methodistų parapijos salėje.

Šiuo metu apylinkės valdybą sudaro: pirm. Zigmas Strazdas, vicepirmininkai Albina Jakūbaitienė, Katriutė Ginotienė, Povilas

Mikšys, Julija Staškūnaitė, sekr. Alfonsas Pilipavičius ir ižd. Adolfas Šalkauskas.

Valdyba prašo visus narius, dar nesumokėjusius tautinio solidarumo mokesčio, jį sumokėti laike susirinkimo ižd. Šalkauskui ar kuriam kitam valdybos nariui.

STEIGIAMA LITUANISTINĖ MOKYKLA

Šioje apylinkėje apsigyvenus vis daugiau jaunų šeimų su mažamečiais vaikais, LB apyl. valdyba nutarė įsteigti Palm Beach lituanistinę mokyklą. Ją suorganizuoti sutiko valdybos vicepirm. švietimo reikams Albina Jakūbauskienė.

KARIUOMENĖS ŠVENTĖS MINĖJIMAS

Kariuomenės šventės minėjimo proga gruodžio 2 d., sekmadienį, 2 val. p. p., šv. Povilo bažnyčioje valdybos prašomas kun. Andrius Senkus atnašaus šv. Mišias už Lietuvos karių, šaulių, partizanų ir visus lietuvius žuvusius kovoje už Lietuvos laisvę. Platesnio minėjimo salėje šįmet nebus.

P. Mikšys

REGISTERED NURSES URGENTLY NEEDED

BECAUSE of U.S. medicare ruling, Wayne County Hospital in Iowa must hire at least 4 Registered Nurses. Located in Corydon, South Central Iowa, with progressive school systems & churches, recreation, less than 20 miles to Lake Rathbun, local golf, swimming & tennis, 30 bed hospital with 4 doctors, offering primary care, emergency care, obstetrical service, 2 bed ICU-CCU, regular surgery schedule.

ALSO NEEDED
REGISTERED
LABORATORY
TECHNOLOGISTS
ASCP WITH KNOWLEDGE OF
X-RAY
ambulance service with 2 up-to-date ambulances and 8 EMT's available. Also state-wide helicopter service for patients to Des Moines & Iowa City. Wages to meet or exceed state average levels. Will consider payment of portion of expenses for interviews. Apply call or send resume with photo encouraged to: ADMINISTRATOR
hours 10 am to 3 pm
WAYNE COUNTY HOSPITAL
417 S. E. ST.
Corydon, Iowa 50060
515-872-2260 collect (37-46)

HOUSEKEEPERS

FOR RETIREMENT CENTER FULL TIME POSITION. CALL MRS. FACTORI
215-476-2250 (38-44)

Experienced
Combination

FITTER/WELDER/BURNER

Must be able to read blueprints and fit material to specifications. Must be able to weld in any position and burn.

Call 313-849-1200, Ext. 267

L. Alley

WHITEHEAD & KALES

58 HAITNER

RIVER ROUGE, MICH. 48218

An Equal Opportunity Employer (41-50)

OPPORTUNITY FOR REGISTERED NURSES

for all shifts to work and live in Sunny Texas. Position available for R.N.'s interested in opportunity to advance rapidly into supervisory roles. O.B., B.S., Medical/Surgical, Pediatrics, Health Supervisors. If you are looking for the opportunity to relocate plus work in a new expanded facility. Good starting salary, shift differential and liberal personnel policies & benefits.

APPLY CALL OR WRITE TO:

KLEBERG COUNTY HOSPITAL

P.O. BOX 1197

KINGSVILLE, TEXAS 78363

512-592-3336, Ext. 69 (47-2)

JEI JŪS NORITE SIŪSTI SIUNTINĮ - DOVANĄ Į LIETUVĄ IR VISAS SOVIETŲ SĄJUNGOS DALIS NAUDOKITĖS PATARNAVIMU PLAČIAI ŽINOMOS FIRMOS PACKAGE EXPRESS & TRAVEL AGENCY, Inc.

(Licensed by Vnešposyltorg)

VYRIAUSIA ĮSTAIGA

1776 Broadway, N. Y. 10019

Tel.: 581-6590; 581-7729

Siuntiniai, siunčiami per mūsų firmą, paskyrimo vietą pasiekia trumpiausiu laiku. Siuntinių pristatymas garantuotas. Visi muitai apmokami mūsų įstaigoje, gavėjas NIEKO NEMOKA.

Prie firmos skyrių yra krautuvės; jose rasite žemiausiomis kainomis pasirinkimui įvairiausių audinių, taip pat maisto produktų, odos avalynės ir kitų daiktų.

Atidaryta kasdien nuo 9 valandos ryto iki 6 valandos vakaro. Šeštadieniais ir sekmadieniais nuo 9 valandos ryto iki 4 valandos popiet.

MŪSŲ SKYRIAI:

Miami Beach, Fla. 33139-1201 17 St.	305 673-8220
Allentown, Pa. — 126 Tilghman Street	435-1654
Baltimore 31, Md. — 1828 Fleet Street	342-4240
Brooklyn, N.Y. 11218 — 485 McDonald Avenue	633-0090
Buffalo 12, N.Y. — 701 Fillmore Avenue	895-0700
Chicago 22, Ill. — 1241 No. Ashland Avenue	486-2818
Chicago, Ill. 60629 — 2608 West 69 Street	925-2787
Chicago, Ill. 60609 — 1855 West 47 Street	376-6755
Cleveland, Ohio 44134 — 5689 State Rd.	(216) 845-6078
Detroit 12, Mich. — 11601 Jos Campau Avenue	365-6780
Forest Hills, N. Y. 11375 — 69-40 Fleet St.	212-268-1594
Hamtramck, Mich. — 11339 Jos. Campau Avenue	365-6740
Los Angeles 4, Calif. — 159 So. Vermont Avenue	385-6550
New York 3, N.Y. — 78 Second Avenue	674-1540
New York 2, N. Y. — 324 E. 9 St.	475-7430
Philadelphia, Pa. 19123 — 1018 N. Marshall St.	215-WA-5-8878
Phoenix Ariz. 85027 — 22047 N. Black Canyon Hwy.	602-942-8770
Rahway, N.J. — 47 East Milton Avenue	381-8800
Silver Springs, 1002 Kennebec Ave.	301-589-4464
South River, N.J. — 41 Whitehead Avenue	257-6320
Syracuse, N.Y. 13204 — 515 Marcellus Street	475-9746
Lakewood, N. J. 08701 — 234 Second St.	363-0494
Herkimer, N. Y. — McKennan Rd.	315-866-3939

■ Chicagos lietuviai

Antanas Juodvalkis

ATVYKO RINGAUDAS E. KASIULIS

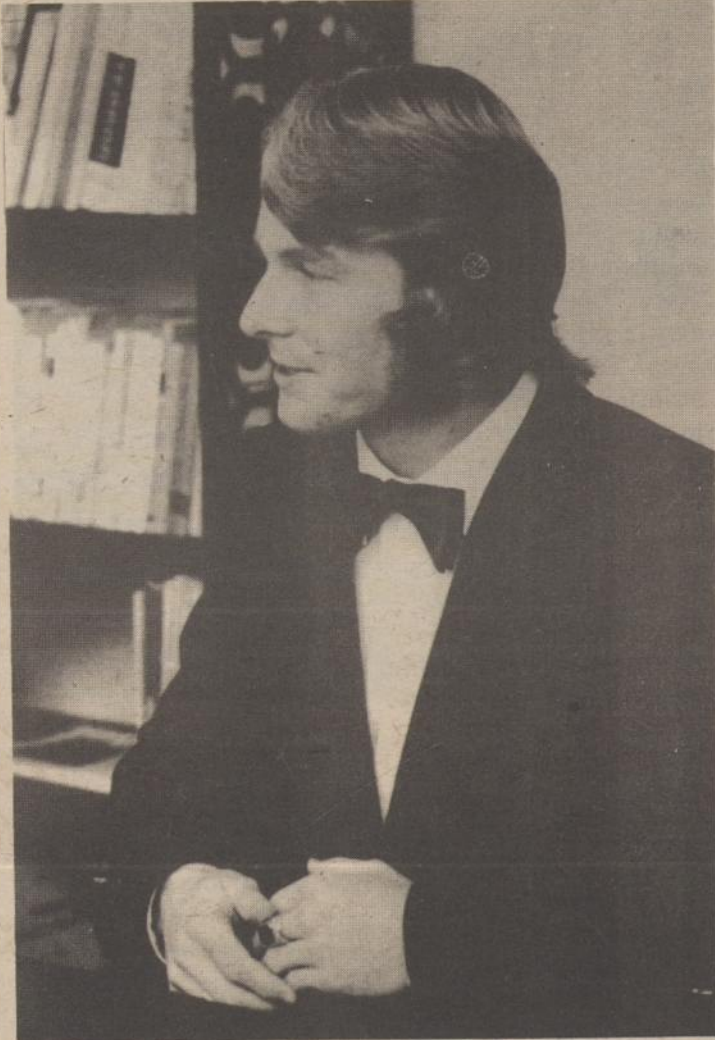
Iš pavergtos Lietuvos ištrukęs jaunuolis Rimgaudas Emilis Kasiulis, 22 metų amžiaus, š. m. spalio 24 d. pasiekė Čicagą ir yra BALFo centro valdybos globoje.

Spaudos konferencija įvyko š. m. spalio 25 d. Balfo centro valdybos patalpose, Chicagoje. Konferencijoje dalyvavo spaudos ir radijo bendradarbiai bei BALFo ir visuomenės veikėjai. Negalint dalyvauti pirm. M. Rudienėi, konferenciją atidarė vicepirm. kun. Anas Trakis, o pravedė direktorius Albinas Dzironas. Dalyvavo ir klebonas kun. Antanas Zakarauskas.

Rimgaudas E. Kasiulis smulkmeniškai papasakojo, kaip ruošėsi pabėgimui ir jį įvykdė. Rimgaudas gimė ir augo Karaliaučiuje (dabar vad. Kaliningrade), kur tuojuo po karo, ieškodama darbo, įsikūrė jo senelė su dukra, vėliau tapusi jo mo-

tina. Mokėsi Kaliningrade, Klaipėdoje, Tschernigovske (Išrutėje) ir Kaune. Muzikos mokyklą baigė Kaune 1978 m. Įstojo į lietuvių ansamblį "Lietuva", Vilniuje. Ansamblyje pūtė birbynę ir grojo akordeonu.

Ansamblis "Lietuva" yra reprezentacinis ir dažnai koncertuoja užsienyje. Mokydamasis Kaune ir pūsdamas birbynę Vilniuje, lankė kino teatrus ir retkarčiais matė amerikietiškus filmus, iš kurių pradėjo suvokti apie kitoki gyvenimą užsienyje. Taip pat pasiklausydavo radijo transliacijų perduodamų Vatikano ir Amerikos Balso. Pradėjo galvoti apie pabėgimą ir ieškoti progų tai įvykdyti. Šios minties niekam, net savo tėvams nepasakė, nes nenorėjo, kad išeitų viešumon. Galvoti ir Sovietijoje galima, bet kalbėti — ne, jei nenori sulaukti represijų. Su tokia mintimi uoliai dirbo ansamblyje ir net įstojo į komjaunimą, nes ne kom-

Rimgaudas Kasiulis, nesenai pasitraukęs iš Lietuvos, Balfo konferencijoje pasakoja savo pergyvenimus V. Noreikos nuotr.

jaunuolių į užsienį neišleisdžia.

Proga pasitaikė greičiau, kaip tikėjosi. Šios vasaros metu, liepos mėn. ansamblis "Lietuva" gavo kvietimą koncertuoti Vakarų Berlyne, o iš ten ir Prancūzijoje. Po koncertų (parke ir vakare salėje), turėdamas laisvo laiko, suradęs progą, išėjo vienas pasivaikščioti po Berlyną ir paieškoti Amerikos konsularinių įstaigų. Surado, bet nesukbėjo ten patekti. Praėjo pro šalį ir apsidairė ar jo niekas neseka. Įsitikinęs, kad juo niekas nesidomi, grįžo ir įsmuko į vidų. Su amerikiečiais pavyko užmegsti ryšį, gavo valgyti ir nakvynę. Po dviejų dienų perkėlė į Miuncheną, o iš ten po trijų mėnesių pasiekė Čicagą.

Gyvenant Vokietijoje, jį globojo Tolstojaus Fondas ir rūpinosi atvykimu į JAV. Dabar jaučiasi labai laimingas, galįs laisvai kalbėti, lankyti bažnyčią ir susitikti su lietuviais. Nuoširdžią padėką išreiškė BALFo pirm. M. Rudienėi ir visiems, kurie jam teikia globą.

Šiuo metu didžiausias jo rūpestis yra susirasti darbą, pramokti anglų kalbą ir toliau mokintis.

Paklausimų metu paaiškėjo, kad tuojuo po karo Lietuvoje buvo sunku surasti darbo ir daug lietuvių patraukė į Kaliningrado sritį ir įsijungė į miestų ir ūkių atstatymo darbą. Dar ir šiuo metu ten gyvena kelių dešimtys lietuvių, nors neturi nei lietuviškų mokyklų, nei religinio patarnavimo. Kaliningrado srityje visos bažnyčios uždarytos ir paverstos sandėliais, muziejais ar sporto salėmis. Mokyklos yra tik rusiškos ir lietuvių jaunimas greitai pradeda nutautėti. Lietuviš-

kai kalba tik namuose, vyresniųjų tarpe.

R. Kasiuliui linkime gerai įsikurti ir įsijungti į lietuvių veiklą, o visuomenę prašoma paremti jo pastangas.

PABALTIOJŲ TAUTŲ VAKARAS

JAV LB apygardos valdyba, vadovaujama pirm. Kazio Laukaitis, š. m. spalio 27 d. Jaunimo Centro atnaujintoje salėje, Chicagoje, suruošė lietuvių, estų ir latvių draugystės vakarą.

Vakara-banketą atidarė K. Laukaitis, o pravedė Agnė Katiliškytė. Kalbėjo lietuvių gen. konsulė J. Daužvardienė, Chicagoje estų pirm. E. Toomsalu ir latvių sąjungos pirm. I. Bergmanis. Pagrindinę kalbą pasakė Illinois kongresmanė Penny Pullen. Raštu sveikino sen. Ch. Percy ir visa eilė kongresmanų.

Meninėje dalyje pasirodė latvių mergaičių kvartetas, sudainavęs porą latvių dainų. Prie jų prisijungė 2 lietuviai: R. Pakštaitė ir L. Rimkus. Visi padainavo po vieną latvišką ir lietuvišką liaudies dainą. R. Pakštaitė ir L. Rimkus, pritardamas gitara, padainavo dvi liaudies dainas. Pabaigai estų pianistas G. Radosavljevic profesionališkai paskambino porą kūrinių, sulaukęs publikos ypatingo dėmesio.

Pradedant programą ir įtarpose, vedė A. Katiliškytė pristatinėjo lietuvių visuomenės veikėjus ir kitus žymiuosius svečius.

Po vakarienių svečiai pasiūkė, grojant neolithuanų orkestrui (vadovas Algis Modestas).

Vakaras praėjo geroje nuotaikoje, tik svečių galėjo būti kur kas daugiau. Pasi-gedome mūsų kaimynų lat-

vių ir estų didesnio dalyvavimo. Nemažai dalyvavo ir vidurinėsios kartos. Tikslas gražus, geras, tik sunkiai įvykdomas. Apygarda įdėjo daug darbo, bet sulaukė per mažai dėmesio. Kalbame, kad reikia plėsti pabaltiečių ryšius, o kai ta kryptimi ką nors daro, sulaukia visiško abūojumo.

KORP! NEO-LITHUANIA SVENTĖ

Korp! Neo-Lithuania Chicagos padalinio valdyba š. m. lapkričio 10 d., 7 val. vak., Lietuvių Tautiniuose Namuose, ruošia Korporacijos įsteigimo paminėjimą.

Vakarinėje programoje numatyta trumpa akademinė dalis, naujesiems senjorams spalvų uždėjimas, vakarienė ir šokiai, grojant Neo-Lithuania orkestrui (vadovas Algis Modestas).

Iš ryto bus pagerbti mirusieji korporantai. Mišios bus lapkričio 10 d., 10 val. ryto tėvų jėzuitų koplyčioje. Po mišių vainiko padėjimas prie paminklo ir korporantų kapų lankymas šv. Kazimiero ir Lietuvių Tautinėse kapinėse.

Visi korporantai kviečiami su šeimomis ir draugais gausiai dalyvauti.

Į vakarinę programą vietas rezervuoti ir pinigų iš anksto sumokėti šiems asmenims: Br. Kasakaitis, telef. 778-7707 (7150 So. Spaulding) arba A. Juodvalkis, telef. 825-0035 (6620 So. Rockwell).

ATSKRENDĄ VOLUNGĖS

Toronto moterų ansamblis "Volungės" atvyksta į Čicagą ir š. m. lapkričio 11 d. (sekmadienį), 3 val. p. p. Jaunimo Centre duos koncertą.

"Volungės" vadovauja Dalia Viskontienė, o akompanuoja Silvija Freimanienė. Bilietai gaunami Vaznelių Gift International prekybosje, 2501 W. 71st St.

Visus kviečia PLJS Ryšių Centras.

NAUJA SOLISTĖ D. STANKAITYTĖS PLOKŠTELĖ

Operos solistė D. Stankaitytė įdainavo ilgo grojimo plokštelę, palydint simfoniniam orkestrui ir talkinant operos chorui. Pasiruošimas, įdainavimas ir plokštelės gamyba užtruko daugiau metų.

Susidaręs komitetas, vadovaujamas Irenos Pemkienės, telkė lėšas ir lengvino plokštelės išleidimo darbą. Dolerio infliacija, šuoliais iškėlus medžiagų ir patarnavimų kainas, sumaišė visus plokštelės išleidimo kaštų apskaičiavimus. Sutelktų lėšų neužteko ir teko pačiai solistei prisidėti su savo turimomis santaupomis.

(Nukelta į 12 psl.)

TAUPYKITE DABAR

Pas mus. Ne visi tarnautojai yra lietuviai, bet kiekvienam skyriuje galima susikalbėti lietuviškai.

UŽ CERTIFIKATUS MOKAME:

- 7 1/4% — 6 metų su \$1,000, minimum.
- 7 1/2% — 4 metų su \$1,000, minimum.
- 6 3/4% — 30 mėn. su \$1,000, minimum.
- 6 1/2% — 1 metų su \$1,000, minimum.

VĖLIAVOS DUODAMOS NEMOKAMAI pradėjus naują taupymo sąskaitą. Gausite vieną amerikietišką ir antrą pagal pasirinkimą su stovu. Kitos dovanos duodamos sąskaitor įdėjus atitinkama sumą.

SAVINGS INSURED UP TO \$40,000.00 BY F.S.L.I.C.

Saint Anthony Savings

1447 So. 49th Court • Cicero, Illinois 60650
Phone (312) 656-6330

Open Mon., 9-8; Tues., Thurs., Fri., 9-5; Sat., 9-1; Closed Wed.

Juozas Gribauskas, vedėjas

PUIKIAUSIUS KAILIUS

rasite tik pas vienintelį
lietuvių kailininką
Chicagoje

NORMANA BURŠTEINA

Telefonai:
krautuvės: (312) 263-5826
namų: (312) 677-8489

185 N. Wabash Ave.
Chicago, Ill. 60601
Antrame aukšte.

CHICAGO

(Atkelta iš 11 psl.)

Kad sušvelninti finansinį trūkumą ir skolas, komitetas ruošia naujosios plokštelės krikštynas – pristatymą.

Plokštelės pristatymas – vakarienis įvykis š. m. lapkričio 25 d. 3 val. p. p. Jau-nimo Centro didžiojoje salėje. Programoje numatoma supažindinti su soliste, plokštelės atsiradimo aplinkybėmis ir pačios plokštelės demonstravimas. Gera vakarienis ir plokštelės įteikimas aukotojams.

Komitetas kviečia visuomenę vietas rezervuoti iš anksto Vaznelių prekyboje (2501 W. 71st St.) arba pas komiteto narį Vladą Stropų (2650 W. 85th Pl.) ir visus komiteto narius. Įėjimo auka 12.50 dol. asmeniui.

Visi kviečiami vakarienis – pristatyme dalyvauti ir prisidėti prie plokštelės išlaidų sumažinimo.

Norintieji plokštelę įsigyti ar auką įteikti galės tai atlikti vakarienis metu ar iš anksto pas komiteto išdihinę S. Kisieliene, 1624 So. 49th Ave., Cicero, IL 60650. Plokštelės kaina 10 dol. Kiekviena auka laukiama ir sumažins padarytas išlaidas.

ŠAUNUS BALIUS

PLB Kultūrinės tautos komisija yra pakvietusi jaunimo meninius ansamblius iš Urugvajaus ir Argentinos.

Jų kelionėms apmokėti bei kitiems kultūriniais darbams vykdyti reikalingos lėšos. Lėšoms sukelti ruošiamas iškilmingas banketas š. m. gruodžio 1 d.

INŽ. STASIO ŠVEDO NETEKUS

Staiga ir nelauktai 1979 m. spalio 18 d. su šiuo pasauliu atsiskyrė Korp! Neo-Lithuania filisteris chemijos inžinierius Stasys Švedas.

Augo ir gimnaziją baigė Šakiuose. Technikos mokslus studijavo Vytauto Didžiojo universitete, Kaune. Įstojo į lietuvių studentų tautininkų korporaciją Neo-Lithuania ir aktyviu nariu išbuvo iki mirties. Korporacijoje ėjo įvairias pareigas ir rusų komunistams okupavus Lietuvą, 1940 m. spalio mėn. buvo suimtas ir laikomas Kauno kalėjime, kur saugumo buvo žiauriai tardytas ir kankintas.

Kilus vokiečių-rusų karui, iš kalėjimo išsilaisvino ir dirbo administracijoje. Vedė ir augino sūnų. Artėjant antrajai rusų okupacijai, pasitraukė į Vokietiją, o iš ten 1951 metais pasiekė Ameriką. Karo maišatyje pasimetė su šeima, kuri liko Lietuvoje. Šeimos persikyrimą skaudžiai išgyveno, ypač ilgėjosi sūnaus.

Gyvendamas Chicagoje, pradžioje dirbo įvairius darbus, o paskutiniu metu buvo pasiekęs aukštą viceprezidento postą Turtle Wax bendrovėje, iš kur, prieš

(šeštadienį), Butterfield Country Club salėje. Sumit ir 31 St.

Prašoma šiame bankete dalyvauti ir paremti po pasaulį išsisklaidžiusių lietuvių pastangas.

Rezervacijoms skambinti dr. L. Kriaučiūnui 448-2323 arba M. Remienei — 447-0598.

A. A. Stasys Švedas

trejetą metų, išėjo į pensiją.

Nesvetimas Stasiui Švedui buvo ir lietuvių visuomeninis gyvenimas. Nors vengė viešumos ir nenorėjo būti garsinamas, bet dirbo jam artimose organizacijose ir siejo lietuvių išlaikymu.

Stasys Švedas, kaip žmogus, buvo tvirto nusistatymo, gerbdavo kitų nuomones, neprarasdamas savų įsitikinimų. Nors Stasys buvo uždaras ir turėjo tik keltą gerų draugų, bet taip pat bendravo su visais kolegomis bei palaikė artimą ryšį su pačia korporacija Neo-Lithuania.

Stasio Švedo staigi mirtis sujaudino ne tik jo draugus ir artimuosius, bet ir plačiąją lietuvių visuomenę.

Atsisveikinimas su a. a. Stasiu Švedu įvyko š. m. spalio 21 d. Petkaus Marquette koplyčioje. Su velioniu atsisveikino: Korp! Neo-Lithuania vardu A. Juodvalkis, Lietuvių tautinio akademinio Sambūrio pirm. A. Kalvaitis, Lietuvių Tautinių Namų valdybos pirm. J. Jurkūnas, Lietuvių inžinierių ir architektų sąjungos vicepirm. A. Eiva ir draugų vardu — Aleksas Kiršonis, iš Los Angeles.

Visi kalbėtojai apgailestavo per ankstyvą mirtį ir išreiškė užuojautą, likusiam sūnui ir visiems artimiesiems.

Palaidotas su bažnytinėmis apeigomis šv. Kazimiero lietuvių kapinėse. Atsisveikinimo metu garbės sargyboje stovėjo ir karstą nešė Korp! Neo-Lithuania spalvomis pasipuošę korporantai, Beriant Lietuvos žemės žiupsnį, sugiedota tautos himnas ir Marija, Marija giesmė.

(R)LB PENKMEČIO MINĖJIMAS CHICAGOJE

Š. m. spalio 20 d. 7 val. vak., Lietuvių Tautiniuose Namuose, Chicagoje, (R) LB penkerių metų sukakčiai paminėti buvo surengtas pobūvis su trumpa menine programa.

Minėjimui surengti buvo sudarytas specialus komitetas kuriam vadovavo Ignas Serapinas. Viso minėjimo programos pravedėjas buvo Ramunė Tričytė.

Minėjimą atidarė (R)LB tarybos pirm. Andrius Juškevičius. Savo kalboje nušvietė JAV LB skilimo priežastis. Jam baigus, mikrofoną perėmė (R)LB centro valdybos pirm. dr. Vytautas Dargis. Po savo trumpos kalbos jis pakvietė kanau-ninką kun. Vaclovą Zakaruską tam minėjimo atidarymui sukalbėti maldą. Toliau ėjo sveikinimai žodžiu. ALTos centro valdybos vardu sveikino inž. Gr. Lazauskas (jis paminėjo, kad iš ALTos centro valdybos minėjime dalyvauja Teodoras Blinstrubas ir dr. Vladas Šimaitis); Detroito Organizacijų Centro vardu sveikino S. Šimoliūnas; Susivienijimo Lietuvos Amerikoje vardu sveikino Euphrozina Mikužiūtė; "Naujienų" vardu sveikino red. M. Gudelis; Marquette parko lietuvių parapijos vardu sveikino tos parapijos klebonas kun. Antanas Zakaruskas; Romos Kat. Federacijos Chicagos apskrities vardu sveikino ponis Gabalienenė. Ji 1924 m. kartu su kitais Amerikos lietuviais nuvežė į nepriklausomą Lietuvą auksinį kardą ir įteikė tuometiniam Lietuvos kariuomenės vadui gen. Silvestriui Žukauskui. Sveikinimai raštu, dėl laiko stokos, nebuvo perskaityti.

Pasibaigus sveikinimams, prasidėjo meninė programos dalis — koncertas, kurį atliko pianistė Birutė Smetonienė iš Clevelando. Po koncertinės dalies sekė mės žiupsnį, sugiedota tautos himnas ir Marija, Marija giesmė.

Ilgėkis ramybėje, taurasis Lietuvos sūnau.

A. Juodvalkis

jus sūnaus Vytauto Smetonos paskaita.

Minėjimo akademinė dalis buvo baigta Lietuvos himnu. Prieš pradėdant vaišes, maldą sukalbėjo klebonas kun. Antanas Zakaruskas. Laike vaišių, "Bendruomenės Vagų" Naujienose redaktorė Z. Juškevičienė per mikrofoną kalbėjo apie spaudos reikšmę privačiame, o r g a n i z a c i n i a m e, tautiniame ir valstybiniame gyvenime.

Linksmajai daliai grojo K. Venckaus vadovaujamas orkestras. Minėjimas, įskaitant ir linksmąją dalį, užsitęsė iki vėlybos nakties.

A. Pleškys

LOS ANGELES

BALFO DIENOS LOS ANGELES MIESTE

Lapkričio 17 dieną, šeštadienį, 10:30 val. parapijos salėje įvyks Balfos direktorių suvažiavimas. Suvažiavime dalyvaus ir Balfos centro valdybos pirminkė Marija Rudienė. Visuomenė kviečiama dalyvauti.

Lapkričio 17 dieną, šeštadienį, 7:30 val. vak. parapijos salėje Balfos Los Angeles skyriaus 35-rių metų sukaktuvinis balius. Programoje dalyvauja sol. J. Čekanauskienė, Dabšiai ir A. Pavasaris. Jiems akompanuos Raimonda Apeikytė. Taip pat programoje dalyvauja ir Ant. Polikailio vedamas vyrų kvartetas. Programą tvarko akt. A. Žemaitaitis. Po to seks šilta vakarienis ir šokiai. Status užsisakyti pas bet kurį valdybos narį. Auka 12.50 dol. Kas Balfui duos 100 dol. auką, tas gaus du bilietus dykai.

Lapkričio 18 dieną, sekmadienį, 10:30 val. šv. Mišios už Balfos darbotojus ir rėmėjus. Po pamaldų 12 val. parapijos salėje iškilmingas minėjimas, sveikinimai, pranešimai. Meninėje programoje dalyvauja Vida Polikailytė ir Rimas Polikailis.

• Raimonda Apeikytė su Senior Citizens simfoniniu orkestru spalio 21 d. Wilshire Ebell koncertų salėje turėjo labai sėkmingą koncertą. Kitas jos pasirodymas su Los Angeles Southeast simfoniniu orkestru buvo spalio 28 d. Audubon Junior High School auditorijoje.

OPPORTUNITY FOR REGISTERED NURSES

for all shifts to work and live in Sunny Texas. Position available for R. N.'s interested in opportunity to advance rapidly into supervisory roles. O. B., E. R., Medical/Surgical, Pediatrics, Health Supervisors. If you are looking for the opportunity to relocate plus work in a new expanded facility. Good starting salary, shift differential and liberal personnel policies & fringe benefits. APPLY CALL OR WRITE TO: KLEBERG COUNTY HOSPITAL P. O. BOX 1197 KINGSVILLE, TEXAS 78363 512-592-3336, Ext. 69 (44-2)

PETKUS

TĖVAS IR SŪNUS
MARQUETTE FUNERAL HOME

TRYNS MODERNIŠKOS KOPLYČIOS

2533 West 71 St., Chicago, Ill.

1410 So. 50th Ave., Cicero, Ill.

Tel.: 476-2345

AIKSTĖ AUTOMOBILIAMS STATYTI

Mažeika & Evans

Laidotuvių Direktorai

6845 SOUTH WESTERN AVE.

CHICAGO, ILL.

Trys Moderniškos Koplyčios
Mašinoms Vieta

Tel. 737-8600 737-8601

9837 SOUTH KEDZIE AVENUE

EVERGREEN PARK, ILL. 60642

Tel. 422-2000

OPPORTUNITY FOR PROFESSIONAL HELP
FOR 600 BEDS GENERAL HOSPITAL IN A CONGENIAL HOSPITAL AND COMMUNITY.REGISTERED NUCLEAR TECHNICIAN-BODY
SCANNERREGISTERED TECHNICIAN-IVPs & ROUTINE
RADIOGRAPHYREGISTERED TECHNICIAN-FLUOROSCOPY.
We have the following day shift positions available with
excellent salary & fringe benefits:

ALSO

REGISTERED NURSES

FOR ALL SERVICES AND 3-11 SHIFT DIFFERENTIAL \$150.00 PER
MONTH. 11-7 SHIFT DIFFERENTIAL \$200.00 PER MONTH. LIBERAL
PERSONNEL POLICIES & FRINGE BENEFITS.

APPLY CALL OR WRITE SHARON WILSON.

HARRIS HOSPITAL-METHODIST

1300 West Cannon, Fort Worth, Texas 76104

1-817-334-6303

Equal Opportunity Employer

(39-45)

ŠALFAS visuotinis suvažiavimas

ISTEIGTAS LIETUVIŲ SPORTO FONDAS

Suvažiavimas įvyko š. m. spalio 27 ir 28 dienomis Lietuvių namuose. Suvažiavimą atidarė ir pasveikino atstovus Sąjungos pirm. Pr. Berneckas. Invokacija sukalbėjo kun. G. Kijauskas, S. J. Susirinkimui vesti į prezidiumą pakviesti: R. Korzonas, Vyt. Jokūbaitis, Alg. Rugienius ir sekretoriauti — St. Dargys. Priėmus plačią suvažiavimo programą buvo išrinktos mandatų ir rezoliucijų komisijos.

Centro valdybos ir Pasaulio Sportinių žaidynių organizacinio komiteto pirmininkas Pr. Berneckas padarė plačią apžvalgą 1978-1979 m. sportinės veiklos PLSŽ 1978 m. Toronte praejo dideliu pasisekimu. Yra galutinai sutvarkyta žaidynių apyskaita, kuri patiekama šiam suvažiavimui. Visų sporto šakų užplanuota veikla buvo vykdoma laikantis suvažiavimo nutarimų. Iš sąjungos išdininko J. Nešukaičio kruopščiai paruoštos apyskaitos paaiškėjo, kad PLSŽ 1978 m. Toronte nuo vajeaus pradžios 1976 m. lapkričio 20 d. iki apyskaitos užbaigimo 1979 m. spalio 25 d. Sporto sąjungai davė netto pajamų \$40,716.22. Pridėjus turimus sąjungos kasoje \$8372.26 viso karoje yra \$49,088.48.

Revizijos komisija patikrinusi apyskaitas pasiūlė suvažiavimui apyskaitas patvirtinti. Po keleto paklausimų, apyskaitos buvo patvirtintos.

Kiti pranešimai, k. t. sporto apygardų vadovų, Pabaltiečių sporto Federacijos Lietuvių sekcijos ir atskirų sporto šakų vadovų buvo padaryti raštu.

Lietuvių Sporto Fondo steigimo klausimą aiškino S-gos pirm. Pr. Berneckas. Pasaulio Lietuvių Sporto žaidynių organizacinis komitetas iš pirm. Pr. Bernecko, vicepirm. V. Ignaičio, sekr. J. Karpio, išd. J. Nešukaičio, narių K. Sapočkino ir L. Baziliausko, norėdami sustiprinti lietuvių tarpe sportinę veiklą ir užtikrinti sportinės veiklos ateitį, nutarė steigti pini-

ginį Lietuvių Sporto Fondą. Pagrindiniam kapitalui paskirta \$34,000 iš PLSŽ gautų pinigų. Fondo kapitalas didinamas privačių asmenų ir organizacijų aukomis. Iš fondo gaunami procentai naudojami sporto veiklai. Fondo vyriausias organas yra ŠALFAS S-gos visuotinis narių suvažiavimas. Fondo pinigine atskaitomybę tikrina s-gos revizijos komisija. Šio fondo įsteigimą patvirtino šis S-gos suvažiavimas ir pavedė centro valdybai sudaryti fondo nuostatų paruošimo komisiją, kuriuos turės patvirtinti sekantis ŠALFAS S-gos suvažiavimas.

Sąjunga yra numaciusi išleisti išleidimo sporto istorijos leidinį. Šiuo klausimu pranešimą padarė Sigitas Krašauskas. Jis supažindino su leidinio apimtimi ir tikslais. Jau yra pasižadėjusių sporto darbuotojų — veteranų bendradarbiauti ir medžiaga yra renkama. Leidinio reikalui Centro valdyba atidarė banke sąskaita \$6000 sumoje.

Suvažiavimo atstovai aptarė sportinės veiklos kalendorių 1980-81 metų veiklai. Yra gautas kvietimas iš Australijos lietuvių, kad Amerikos lietuvių sportininkai per 1980 metų Kalėdas dalyvauti sportinėse varžybose Australijos lietuvių dienose. Tuo reikalu susirinkimas pasisakė teigiamai. Bus planuojama.

Šiam suvažiavimui buvo patiektas ŠALFAS S-gos statuto pakeitimo svarstymas. Buvo jaučiama statuto tam tikros spragos kurios reikėjo pataisyti, nes gyvenimas vietoj nestovi. Tas svarstymas per dvi dienas daugiausiai laiko ir "sudėdė" kol papunkčiai 65 punktus aptarė. Dėl to, rezoliucijų komisija nebeturėjo laiko rezoliucijas paruošti, nes atstovai skubėjo išvykti namo.

Suvažiavime dalyvavo iš visų trijų apygardų 27 atstovai su 58 balsais.

Šiuo laiku ŠALFAS S-gos valdomuosius organus sudaro: Centro valdybą — pirm. Pr. Berneckas, išd. J. Nešukaitis, sekr. A. Liūdžius, vicepirm. A. Bielskus, vicepirm. M. Leknickas, lei-

Dalis svečių J. Stempužio pagerbimo ir Tėvynės Garsų radijo sukaktuviniame bankete. J. Garlos nuotr.

'TĖVYNĖS GARSŲ' 30 METŲ SUKAKTIS

(Atkelta iš 1 psl.)

metų. Sujaudintas J. Stempužis ir širdyje pilnas džiaugsmo dėkojo Komitetui už tokį puikų vakarą ir visiems už bendro kelio talką. "Ši šventė ir jūsų meilė man didesnė negu aš nuspėčiau", išreiškė sujaudintas J. Stempužis.

Šios sukakties proga buvo išleista vieno iš pirmųjų radijo pranešėjų Balio Augino eilėraščių rinkinys "Giesmės žydėjimo metas". Knygos mecenatas dr. V. Bložė. B. Auginas pasidžiaugęs šiuo savo leidiniu paminėjo, jog yra kiekvieno poeto troškimas, kad jo kūryba išvystytų pasaulį ir gyventų.

Pokylis vyko toliau ir pakilia nuotaika visi pasižėjo grojant R. Strimaičio orkestrui.

Šios šventės garbės komitetą sudarė: B. Auginas, A.

dinio redakt. S. Krašauskas ir spaudos reikalams Al. Banelis.

Revizijos komisiją — pirmininkas V. Jokūbaitis, nariai K. Karalis ir Vl. Čyvas.

Garbės teismas — pirm. Alg. Rugienius, nariai I. Anužis ir A. Velavičius.

Apygardų vadovai: Rytų apygarda — Alg. Veliuona, Vid. Vakarų — Z. Žiupsnys

"Tėvynės Garsų" radijo redaktoriui Juozui Stempužiui M. Bankaitytė ir K. Brazaitytė įteikė gėlių puokštę. J. Garlos nuotr.

Mikulskis, J. P. Nasvytis, P. K. Šukys. Vykdomąjį komitetą sudarė: dr. D. Degėsys, Z. Dučmanas, O. Jokūbaitienė, G. ir R. Kudukiai, V. Plečkaitis, V. Ro-

ciūnas ir R. Tatarūnienė. Rengimo komitetas susidėjo iš 20 asmenų.

Linkime "Tėvynės Garsams" sėkmingo darbo mūsų kultūros baruose. (ib)

K. K-lis

• PERKANT IR PARODANT NAMUS prašome kreiptis į ČIPKUS REALTY, 31715 Vine St., Willowick, Ohio 44094. Tel. 913-0910.

KVIEČIAME CLEVELANDO JAUNIMĄ, JŲ DRAUGUS IR C.S.U. AUKLĖTINIUS

KAUKIŲ BALIUS

1979 m. lapkričio 9 d., 8 val. vak.
CLEVELAND STATE UNIVERSITETO
MATER HALL

Bilietai: \$5.00 iš anksto, \$6.00 prie durų.

Bilietus užsisakyti skambinkite Diana Čapas — 944-7742, Daina Motiejūnas — 486-0881, Ramūnė Jonaitis — 531-4608.

GERIMAI VELTUI GERI UŽKANDŽIAI
KAUKIŲ KONKURSAS
ŠOKIŲ KONKURSAS
PRIZAI

Rengia C.S.U. LIETUVIAI STUDENTAI

Suvažiavimo dalyviai. Prie stalo sėdi iš kairės: S. Dargis, Z. Žiupsnys, R. Korzonas, V. Jokūbaitis, P. Berneckas, K. Karalis ir A. Rugienius. V. Bacevičiaus nuotr.

Poetas Antanas Gustaitis atlikęs meninę programą ir kultūrinės premijos laureatas pianistas Andrius Kuprevičius.

A. Jasinevičiaus nuotr.

Dr. J. Skrinska skaito nutarimą kultūrinę premiją 1000 dol. skirti pianistui Andriui Kuprevičiui. Šalia stovi valdybos nariai. Iš kairės: A. Maurutienė, R. Čepulienė, dr. D. Degėsys, dr. R. Degėsiene, dr. V. Čeičys, sr., dr. J. Skrinska ir pirm. dr. H. Brazaitis. A. Jasinevičiaus nuotr.

OHIO LIETUVIŲ GYDYTOJŲ KULTŪRINĖ PREMIJA

Šių metų spalio mėnesio 27-tą dieną Clevelande, Lietuvių Namų didžiojoje salė.

je, įvyko Ohio Lietuvių Gydytojų Oraugijos metinis subūvimas-susirinkimas, kurio metu jau dvidešimts trys metai iš eilės yra įteikiama kultūrinė premija, kurią draugija skiria pasižymėjusiems asmenims už jų nuopelnus ir darbą puoselėjant lietuviškas apraiškas.

Šiais metais tokia kultūrinė premija atiteko mūsų visų gerai žinomam muzikui, pianistui Andriui Kuprevičiui.

Metinis gydytojų ir svečių pobūvis prasidėjo kokteiliais-pabendravimu. Tuo pačiu metu paskirose patalpose vyko metinis draugijos narių posėdis — valdybos rinkimai, pranešimai bei Moterų Pagalbinio vieneto susirinkimas ir, taip pat, sekantiems dviem metams valdybos rinkimas. Sekančiai kadencijai į O.L.G.D. valdybą tapo išrinkti: Dr. Henrikas Brazaitis, Dr. Dainius Degėsys, Dr. Algimantas Čepulis, Dr. Vytoldas Gruzdis ir Dr. Juozas Skrinska; Moterų valdybon įėjo R. Degėsiene ir R. Ramanauskienė.

Posėdžiams pasibaigus ir pabendravus su svečiais visi dalyviai, vakaro svečiai ir draugijos nariai, buvo pa-

kviesti į salę prie stalų, kur Dr. H. Brazaitis atidarė pobūvį pasveikindamas visus ir pakviesdamas į sceną buvusiosios valdybos narius bei Moterų Pagalbinio vieneto pirmininkes. Dr. J. Skrinska perskaitė valdybos protokolą — premijos paskirimo aktą. Į sceną buvo pakviestas šių metų laureatas A. Kuprevičius, kur OLGD valdybos išdininkas, Dr. Dainius Degėsys jam feljtoną.

Po laureato Andriaus Kuprevičiaus žodžio Dr. H. Brazaitis pakvietė svečių iš Bostono, poetą A. Gustaitį išpildyti vakaro programą, kurią jis itin puikiai atliko paskaitydamas tikrai vykusiai gydytojams pritaikintą feljtoną.

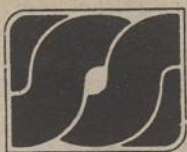
Po maldos, sukalbėtos Kun. G. Kijauskos, S. J., sekė skani vakarienė ir šokiai. (rd)

• PATRIA prekybos namuose, 794 E. 185 St., Clevelande, yra didelis pasirinkimas vietinių ir importuotų maisto produktų, įvairių skanumynų, lietuviškos juodos duonos, o dovanų skyriuje yra gintaro, plokščių, audinių, knygų ir lietuviškų sveikinimo kortelių. Prašome atsilankyti. Telef. 531-6720.

Ohio Lietuvių Gydytojų draugijos nariai susirinkimo metu.

A. Jasinevičiaus nuotr.

MOKAME AUKŠČIAUSIĄ NUOŠIMTĮ

UŽ SANTAUPŲ PAŽYMĖJIMUS

6 1/2% įnešus \$100
12 mėnesių

6 3/4% įnešus \$100
30 mėnesių

7 1/2% įnešus \$100
48 mėnesiams

7 3/4% įnešus \$100
72 mėnesiams

8% įnešus \$100
96 mėnesiams

Pagal federalinės valdžios įsaką už santaupas, išimtas iš pažymėjimo sąskaitos prieš nurodytą laiką, nemokamas nuošimtis už 90 dienų, o už likusį periodą ant išimtos sumos išmokamos tik reguliarius santaupų knygutės nuošimtis (5 1/2%)

PATOGIAUSIAS TAUPYMO BŪDAS REGULIARI TAUPYMO KNYGUTĖ

Už įnašus mokame

5 1/2%

Įdedi kiek nori, išimi kada nori.

Nuošimtis apskaičiuojamas kiekvieną dieną ir išmokamas du kartus metuose.

SANTAUPŲ SĄSKAITOS APDRAUSTOS IKI \$40,000.

MES TEIKIAME GEROMIS SĄLYGOMIS
PASKOLAS NAMŲ PIRKIMUI.

Superior Savings
AND LOAN ASSOCIATION

ATIDARYTA ŠEŠTADIENIAIS. Uždaryta pirmadieniais.

MAIN OFFICE

798 East 185th Street
481-8552

32800 Center Ridge Road 13515 Euclid Ave.
779-5915 681-8100

14406 Cedar Ave.
381-4280

ŠV. JURGIO PARAPIJOS

RUDENS ŠVENTĖ SEKMADIENĮ,

1979 m. lapkričio 11 d.
NUO 12 IKI 3 VAL. PARAPIJOS SALEJE.

LAIMĖJIMAI: \$1,000 GRYNAIS...

... VIRŠ 50 KITŲ ...

PIETŪS-BARAS-KALAKUTAI...

Laimėjimų bilietas tik \$1.00, visa knygelė — \$10.00.

ISIGYKITE LAIMĖJIMŲ BILIETUS IŠ ANKSTO:

Parapijoj, Lietuvių Namuose, PATRIA prekyboj.

ATEIKITE VIENAS — ATEIKITE SU
PAŽĪSTAMAIŠ... ATEIKITE VISI Į
ŠV. JURGIO PARAPIJOS SALE!

CLEVELANDE IR APYLINKĖSE

CLEVELANDO LIETUVIAIS PASITIKIME

LB Clevelando apylinkės valdyba turi džiugią patirtį, kad Clevelando ir jo apylinkių lietuviais galima pasitikėti. Kai kas didingumo, daugiau kaštuojančio jos užsimojama, tai ir daugiau rankų ateina jai padėti, gausesnių ir stambesnių aukų atplaukia. Tokios patirties drąsinama, apylinkės valdyba šių metų Ohio apygardos Lietuvių Dienai pasikvietė iš Chicagos Dainavos ansamblį su Aloyzo Jurgučio muzikine drama "Emilija Platerytė".

"Emilija Platerytė" yra sudėtingas ir daug kaštaujantis renginys. Dramoje vaidina ir dainuoja 8 solistai ir 61 choristas. Jų dainas palydi simfoninis orkestras, kurį sudarė smuikininkas V. Kušleika iš profesionalų muzikų. Veikalui pastatyti dar reikia viso būrio pagalbinio personalo.

Imdamiesi tokio brangaus užmojo, rengėjai yra įsitikinę, kad Clevelando ir jo apylinkių lietuviai jį sutiks ir supras kaip savo pačių užmojį. Tik tokiu supratimu visiems talkinant, šių metų Lietuvių Diena galės tapti atmintinu ir skatinančiu kultūriniu įvykiu.

Euclid High School auditorija, kur vaidinimas vyks, turi 1100 kėdžių. Jās visas reikia užimti. Ir tai nėra neįvykdoma. Clevelando lietuviai vieni tai gali padaryti. Bet dar laukiama atsilankant svečių ir iš aplinkinių miestų. Be to rengėjai tikisi, kad su savo tautine kūryba supažindinti atsives draugų svetimtaučių. Tai visai patogų įvykdyti nes visas dramos teks-

tas yra dainuotinis, taip operoje. Turinio santrauka programoje bus duodama ir anglų kalba. Reikia visiems sukrusti, neišsigąsti nuotolių bei lengvai pakeliamų išlaidų, ir auditorijoje neliks nei vienos tuščios kėdės. Bet vien iš bilietų renginio išlaidų nebus galima padengti. Todėl labai laukiama rėmėjų aukotojų. Iš kruopščių apylinkės veikėjų yra sudarytas komitetas lėšoms telkti. Komiteto pirmininkas — Juozas Mikonis: 866 East 185 Street, Cleveland, Ohio, tel. 481-6900. Aukos galima siųsti ir Jurgiui Malskiui: 17904 Ingleside Rd., Cleveland, Ohio 44119, tel. 486-9165.

Bilietų kreiptis į poną Tatarūnienę tel. 531-5924 arba į Jurgį Malskį telef. 486-9165. Kainos: 4, 6, 8 ir 10 dol.

"Emilija Platerytė" statoma lapkričio 18 d., sekmadienį, 3 val. po pietų Euclid High School auditorijoje, East 222 St.

Kas po spektaklio norėtų su dainavičiais pabendrauti ir pasivaikšinti, turi užsirašyti pas J. Malskį. Vaisės įvyks Dievo Motinos Nuolatinės Pagalbos parapijos svetainėje. (vmrs)

V. KRĖVĖS MIRTIES SUKAKTIS

Šiais metais suėjo 25 me-

tas nuo didžiausiojo mūsų rašytojo Vinco Krėvės mirties. Tam įvykiui prisiminti LB Clevelando apylinkės valdyba rengia vakaronę lapkričio 15 d., ketvirtadienį, 7:30 val. vak. Dievo Motinos Nuolatinės Pagalbos parapijos mažojoje salėje. Kalbės rašyt. Vacys Kavaliūnas, tema "Vincas Krėvė dzūkų prisiminimus".

Visi mielai laukiami.

KARIUOMENĖS ATKŪRIMO ŠVENTĖ

L. K. V. S-gos "Ramovė" Clevelando skyriaus valdyba kaip ir kiekvienais metais, taip pat ir šiemet rengia 61 metų Lietuvos kariuomenės atkūrimo sukakties minėjimą, sekančią tvarką:

1979 m. lapkričio mėn. 10 d., 7 val. vak. Lietuvių Namuose rengia Lietuvos kariuomenės 61 metų atkūrimo minėjimą-balių.

Bilietai, asmeniui 12 dol., gaunami pas valdybos narius: V. Stuogį, E. Prancų, Ig. Stankų, Pr. Mainelį, V. Skirpstą, V. Jokūbaitį ir S. Mačį.

• PERKANT IR PARDUODANT NAMUS prašome kreiptis į ČIPKUS REALTY, 31715 Vine St., Willowick, Ohio 44094. Tel. 913-0910.

OHIO APYGARDOS LIETUVIŲ DIENOS PROGA DAINAVOS ANSAMBLIS STATO ALOYZO JURGUČIO MUZIKINĘ DRAMĄ

EMILIJA PLATERYTĖ

Libretas ANATOLIJAUŠ KAIRIO

L a i k a s : 1979 m. lapkričio 18 d., 3 val. po pietų.

VIETA : EUCLID HIGH SCHOOL AUDITORIJA, EAST 222 STREET.

Bilietų kreiptis: į Romą Tatarūnienę tel. 531-5924 arba į Jurgį Malskį tel. 486-9165. Kainos: 4, 6, 8 ir 10 dol.

Rengėjai: LB CLEVELANDO APYLINKĖS VALDYBA

GINTARO VALGYKLOJE

877 East 185th Street

Tel. 531-2131

VĖŽIŲ VAKARIENĖ

ketvirtadienį, lapkričio 8 d.

12 dol. asmeniui.

Rezervacijas užsakyti iš anksto.

Š i s e k m a d i e n i

nuo 11:00 v. ryto iki 3:30 v. p. p. bus duodami sekmadieniniai lietuviškų patiekalų pietūs:

Kopūstų sriuba
Silkės
Zrazai
Cepelinai
Karbonadai
Balandėliai
Virtiniai
Viščiukas
ir visi priedai.

(Su šiuo kuponu sekmadieniais, lapkričio mėn. vienam asmeniui nuolaida 50 c.).

JEI JUMS REIKIA UŽDENGTI STOGĄ, PATAISYTI AR PAŠALINTI VARVĖJIMĄ, KREIPKITĖS Į

LATVIAN ROOFING

Cleveland telef. (216) 521-2182

DARBAS ATLIEKAMAS GREITAI IR SAŽINGAI. Dengiame stogus apartamentams, įmonėms, krautuvėms. Tvarkome kaminus ir vandens nutekėjimo vamzdžius.

MARTINS ir GUNARS KAULINS Lakewood, Ohio

DELLA E. JAKUBS & SON

LAIDOJIMO ĮSTAIGA

936 East 185th St. Cleveland, Ohio
Tel. 531-7770

LAIDOTUVIŲ KOPLYČIA YRA ELEGANTIŠKAI ĮRENGTA, GERAI VĖSINAMA IR YRA DIDELĖ AIKŠTĖ PASISTATYTI AUTOMOBILIAMS.

Della E. Jakubs ir sūnus William yra licenzijuoti direktoriai ir balzamuotojai. Nelaimės vglan-doje suteikia rimtą ir simpatinę patarnavimą.

Join a fast-growing company in the aeronautical landing gear overhaul industry. Good benefits coupled with company growth leads to a secure position for someone who is self-motivated, willing to work overtime and aggressive.

TURRET LATHE OPERATOR
A high school graduate is preferred with 1-2 yrs. experience on a turret lathe. The right candidate will possess the skills to read mics, ID and OD, blueprints and will know how to machine a part from scratch. Salary based on experience. 2 positions open.

Call Bob Hennessy at 241-5913, Ext. 9

(44-46)

LST KORP! NEO-LITHUANIA

METINĖ ŠVENTĖ IR BALIUS

VILNIAUS UNIVERSITETO 400 M. SUKAKTIES PROGA

įvyksta lapkričio 17, šeštadienį, 7 val. vak.

LIETUVIŲ NAMŲ SALĖJE.

Programą atliks ir šokiams gros KORP! NEO-LITHUANIA ORKESTRAS iš Chicagos, vadovaujamas Algio Modesto.

Clevelando akademinės organizacijos baliuje įteiks Kento valstybinio universiteto mokslo ir meno departamento dekanui dr. Rudolph O. Buttlar įnašą Lituanistikos stipendijai.

Kviečiame visus lietuvius ir akademinį jaunimą gausiai dalyvauti Korp! Neo-Lithuania šventės baliuje.

Bilietai asmeniui \$13.50. Rezervacijos iš anksto pas Vacį Vinclovą (tel. 261-1794) ir Dr. Viktorą Stankų (tel. 381-3580).

DIRVA

• Mečys ir Eleonora Vailiukėnai, Chicagoje, pagerbdami a. a. Stasį Švedą ir negalėję dalyvauti jo laidotuvėse, skiria "Dirvai" auką 25 dol.

Nuoširdžiai dėkojame.

• Aleksas Kiršonis, Korp! Neo-Lithuania filisteris, iš Los Angeles, dalyvavo a. a. Stasio Švedo laidotuvėse Chicagoje, jo atminimui įteikė korporacijos išdinin-kui 50 dol. auką.

Korp! Neo-Lithuania Chicagos skyrius nuoširdžiai dėkoja už auką.

VYTENIS VASYLIŪNAS BALŲ KONCERTE

Naujosios Anglijos Pa-baltiečių D-ja kviečia visus dalyvauti Vytenio Vasyliūno vargonų koncerte, sek-madienį, lapkričio 11 d., 3 val. po pietų, First & Second Church salėje, 66 Marlbo-rough St., Bostone.

Vytenis Vasyliūnas dabar gyvena Vakarų Vokietijoje, kur be astro fizikos darbo, dažnai duoda vargonų kon-certus vokiečių visuomenei. Jo koncertai yra gerai įvertinami pagrindinių Vo-kietijos laikraščių kaip Bre-

men Nachrichten ir Weser Kurier.

Vytenis fortepijono stu-dijas pradėjo dar gyvendamas Kolumbijoje, o atvykęs į Ameriką pradėjo vargonų studijas. Vienas iš pagrini-nių jo mokytojų buvo pro-fesorius Donald Willing iš New England konservatori-jos. Šalia muzikos Vytenis studijavo Mashachusetts Institute of Technology, kur įsigijo doktoratą iš astro fizikos.

Gyvendamas Amerikoje Vytenis duodavo vargonų koncertus Bostone ir kituo-se pagrindiniuose Amerikos miestuose. Jis taip pat akompanuodavo savo tėvui, smuikininkui Izidoriui Vasyliūnui, solistams ir cho-rams.

• Dr. Elona Vaišnienė, prieš metus prezidento Car-ter'io paskirta į President's Commission on Foreign Language and International Studies, lapkričio 7 d. vyks-ta į Washingtoną, kur Ko-misija savo raportą įteiks prezidentui ir kongresui. Dr. Vaišnienės paskyrimas į prezidentinę komisiją yra pirmas atvejis, kad į tokio lygio komisiją būtų skiriamas lietuvių kilmės žmogus. Dr. Vaišnienės nuomone, jos paskyrimas didele da-lim buvo dėka LB buvusios centro valdybos tampa ry-šių su Baltaisiais Rūmais.

Sąryšy su Komisijos dar-bu dr. Vaišnienė kviečiama daug kur kalbėti. Šį rudenį ji buvo pagrindinė kalbėto-ja Connecticut kalbų mo-kytojų metiniam suvažiavi-me, New Yorko kalbų mo-kytojų metiniam suvažiavi-me, New Yorko universite-te. Lapkričio 14 d. dr. Vaiš-nienė kalba De Pauw uni-versitete, Indiana, lapkričio 15 d. University of Pitts-burgh ir Carnegie-Mellon University.

Šiais metais dr. Vaišnienė yra kalbėjusi Yale univer-sitete, Connecticut College, bei profesoriams šių Michi-gan, Indiana, Ohio kolegijų ir universitetų: Albion, An-tioch, Denison, Earlham, Hope, Kalamazoo, Kenyon, Oberlin, Ohio Wesleyan, Wabash, Wooster.

Šiuo metu dr. Vaišnienė organizuoja konferenciją Yale universitete ir rengia-si šešioms regionaliniams seminarams Connecticuto svetimų kalbų ir visuoninių

SUSIPAŽINKIME SU TAUTINĖS MINTIES KELIU

Lapkričio mėn. 17 dieną, šeštadienį, 3 valandą po pietų Chicagoje, Lietuvių Tauti-niuose Namuose, 6422 So. Kedzie Ave. įvyks supažindinimas su šiais metais išleista knyga "TAUTINĖS MINTIES KELIU".

Įėjimas nemokamas.

Prašome visus lietuvius dalyvauti.

Rengėjai CHICAGOS ir CICERO ALT S-GOS
SKYRIAI

DIRVOS RĖMĖJAI

Atsiliepdami į mūsų pra-šymą, savo auka Dirvą pa-rėmė šie skaitytojai:

A. Januška, Milton 5.00
J. Dabrega, Bockton 5.00
V. Bačanskas, Baltimore 7.00
Dr. S. Budrys, Chicago ..10.00
Ch. Bogushas,
Middlebury10.00
V. Virkau, Chicago 5.00
P. Beleckas, Brossard27.00
D. Mikoliūnienė,
Cleveland10.00
V. Girmius, Chicago10.00
J. Švarcas, Wickliffe10.00
Dr. E. Juodėnas,
Cleveland10.00
S. Čepas, Weston10.00
K. Dabulevičius, Chicago 10.00
A. V. Alantai,
Bloomfield Hills20.00
K. Giedraitis, Ypsilanti ..10.00
E. Malcanas, Cleveland .. 5.00
Dr. S. Sidrys, Streator ..15.00
V. Mieželis, Phoenix10.00
S. Kašielionis, Chicago ..10.00
J. Vidūnas, Worcester ..10.00
G. Lapėnas, Deltona 5.00
A. Kašuba, Deltona 5.00
K. Balys, Dearborn10.00
A. Cukuras, Chicago 5.00
L. Skipitis, Chicago 3.00
Dr. A. Kisieliūsis, Sidney 20.00
P. Sidas, Berkeley 5.00
P. Malzinskas, Los Angeles 5.00
J. Kriščiūnas,
Canton Twp. 2.00
A. Simutis, E. Rockway ..10.00
Dr. A. Laucis, Mt. Olive 10.00
P. Sliteris, Waukegan 3.00
V. Urbaitis,
Mayfield Hts.20.00
Dr. V. Tauras, Chicago ..15.00
N. B. Kašinskai,
W Henrietta10.00
S. Mazulis, Wildwood15.00
A. Pimpė, Chicago10.00
F. Masaitis, La Mirada .. 10.00
D. Janutienė,
San Francisco10.00
B. Galinis, Norwell20.00
A. Širvaitis, E. Euclid ..10.00
J. Kaklauskas, Cleveland 5.00
O. Kašubienė, Cleveland 2.00
J. Kuncaitis, Novelty15.00
Rev. dr. T. Žiuraitis,
Washington 5.00
B. Marijošius, Toronto .. 2.00
D. Čipkus, Willowick10.00
V. Čečys, Cleveland20.00
A. Logucki, Granada Hills 3.00
V. Daugelavičius,
Cote St. Luc15.00
A. Navikas, Wilkes-Barre 5.00

mokslių mokytojams.

Dr. Vaišnienė taip pat reiškiasi ir pas lietuvius. Vasarą ji dirbo Neringos mergaičių stovykloje, bei skaitė paskaitą moksleivių ateitininkų stovykloje, taip pat Neringoj. Ji yra narė vykdomojo komiteto koali-cijos gelbėti Petkų ir Ga-jauską.

(k)

J. Černiauskas, Detroit .. 5.00
G. Stapulionis, Surfside .. 5.00
Vl. Vijeikis, Chicago20.00
A. Milaknis,
Santa Monica 5.00
L. Izbickis, W. Roxbury 5.00
A. Ramanauskas,
Buffalo 2.00
V. Vitkus, Rochester10.00
A. Naujokas, Norridge .. 5.00
V. Mamaitis, Elizabeth .. 2.00
K. Martinkus, Stickney .. 5.00
O. Rinkus, St. Petersburg 2.00
J. Bortkevičius,
Woodhaven20.00
S. Berkiel, Antioch 5.00
J. Gelažius, Chicago10.00
V. Steponavičius,
Cleveland 5.00
M. Ramanauskas,
Oakville 5.00
A. Repšys, Hamilton 5.00
D. Williams, Evergreen .. 2.00
J. Ilendienė, Cleveland .. 5.00
G. Galinauskas,
Dorchester 5.00
A. Šležas, Dorchester 5.00
S. Virpša, Chicago10.00
W. Hoffman, Chicago10.00
A. Jonynienė, Detroit ..10.00
J. V. Dautas,
Willoughby Hills15.00
G. Misiūnas, Chicago 5.00
X. Y., Detroit 3.00
P. Babickas, Worcester ..10.00
A. Čiuprinskis, Vienna .. 5.00
J. Pivoriūnas, Cleveland 5.00
V. Stropus, Chicago20.00
G. Kazlauskas,
Los Angeles20.00
P. Kudukis, Cleveland ..10.00
S. Paulius, Chicago 5.00
J. J. Daunorai, Oak-Lawn 20.00
S. T. Juodvalkis,
Columbus 5.00
L. Juodikis, Chicago 7.00
S. Gudauskienė, Chicago 3.00
B. Gražulis, Flint10.00
F. Juras, Cleveland 5.00
J. Paovys, Grand Rapids 2.00
Dr. A. Koncė, Mill Valley 25.00
J. Juodgudis, Chicago 7.00
C. Karnitis, Columbus .. 5.00
V. Liaukus, Wethersfield 2.00
V. Petrus, Cleveland 5.00
S. Pročkienė, Chicago10.00
K. Gasparaitis,
St. Petersburg10.00
J. Kapčius, Juno Beach .. 2.00
O. Kremeris, Chicago10.00
V. A. Račkauskas, Cicero 20.00
Dr. K. Aglinskis, Chicago 20.00
Br. Raila, Los Angeles ..10.00
Prel. J. Kučingis,
Los Angeles25.00
W. Matulaitis, Chicago ..10.00
Prf. Zailskas, Cicero 5.00
V. Izbickas, Westwood ..10.00
E. Augustaitis, Chicago .. 5.00
Dr. T. Savickas,
Monticello12.00
V. Chaves, Chesterfield ..20.00
E. Vilkas, Valencia 5.00
K. Dūda, Danville100.00
A. Zaprackas,
Royal Oak 5.00
K. Vaičeliūnienė,
Warrensville Twp.10.00
A. Valaitis, Eastlake 5.00
Visiems aukotojams nuoširdžiai dėkojame.

A. A.

BRONEI JUKNAITIENEI

mirus, jos seseriai SOFIJAI RAČINSKIENEI ir artimiesiems nuoširdžią užuojautą reiškia-me ir kartu liūdime

Janė ir Juozas

Daunorai

Marta ir Henrikas

Macijauskai

A. A.

DR. GEDIMINUI ČEKUI

mirus, jo žmonai MAVIS ir visiems jo arti-miesiems gilią užuojautą reiškia

Stepas ir Aldona

Mackevičiai

PADĖKA

A. + A.

ARVYDAS J. VAIČJURGIS.

Mūsų mylimas sūnus ir brolis staigiai ir netikėtai mirė š. m. rugsėjo mėn. 13 dieną. Palaidotas rugsėjo mėn. 15 d. Forest Hills kapinėse Bostone.

Dėkojame šv. Petro parapijos klebonui kun. A. Kontautui ir kunigams už maldas laidotuvių koplyčioje, šv. Mišias bažnyčioje ir palydėjimą į jo amžinąją poilsio vietą.

Dėkojame karsto nešėjams, jūr. sktn. Gint. Čepui ir buv. jūrų skautų būrelio nariams, už brolišką patarnavimą.

Nuoširdi padėka visiems taip skaitlingai lankiu-siems velionį koplyčioje, už gėles prie jo karsto, daly-vavimą pamaldose, už nepaprastai gausias aukas vie-toje gėlių Lietuvių, Skautybės ir Tautos Fondams, taip pat už paaukotas šv. Mišias, pareikštas užuojautas mums asmeniškai, spaudoje ir už paguodos žodžius laiškais.

Gili padėka žurn. Povilui Žičkui už pranešimą ir platesnį to skaudaus mums įvykio aprašymą spaudoje.

Padėka laid. dir. J. Lubinui už rūpestingą patar-navimą.

Nuliūdę:

TĖVAI — VALERIJA IR JUOZAS,
SESUO — BIRUTĖ